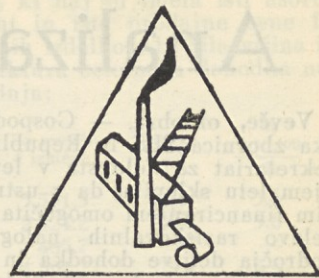

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV TOVARN CELULOZE, PAPIRJA IN KARTONA VEVČE-MEDVODE IN KOLIČEVO

Na 13. seji DS smo razpravljali o ljudskem posojilu

18 MILIJONOV POSOJILA ZA SKOPJE JE VPISALO PODJETJE, 9 MILIJONOV PA ČLANI KOLEKTIVA

VEVČE, oktobra. — Sklep ZIS o ljudskem posojilu za obnovo glavnega mesta Makedonije, Skopja, so vsi narodi Jugoslavije sprejeli z razumevanjem. O tem, koliko bo vpisalo podjetje, je razpravljala delavski svet, obenem pa so se pogovorili tudi o priporočilu sindikalne podružnice, »ki pravi, da naj bi tudi vsak član kolektiva po svojih najboljših možnostih sodeloval v tej humani akciji«.

V razpravi so primerjali celotni narodni dohodek z nastalo materialno škodo, ki jo je povzročila ta strašna zemeljska katastrofa. Ta škoda znaša v primerjavi z narodnim dohodkom skoraj 10%, če ne upoštevamo škode, ki bo tudi v prihodnje še nastajala ob zmanjšani proizvodnji prizadetih podjetij in bo trajala vse dokler ta podjetja in druge gospodarske organizacije

ne bodo obnovljene, tako da bodo spet lahko začele obratovati s polno kapaciteto. Seveda pri tem ne bi smeli misliti samo na materialno škodo, pač pa tudi na samo nesrečo, ki je zadela Makedonce, katero bomo mogli s to akcijo samo ublažiti. Če je naša država gospodarsko enotna, potem je nesreča, ki zadene en kraj, nesreča za celoto. S posojilom, ki ga vpisujemo, bomo pospešili obnovo ranjenega mesta in ga morda prej ko v štirih letih obnovili.

Članom delavskega sveta so bile pojasnjene tudi možnosti posojila podjetja iz njegovih skladov. S tem, da so gospodarski uspehi mnogo boljši kot pri marsikaterem drugem podjetju v občini, je možno, da sodelujemo aktivnejše od podjetij, ki so mlada ali pa zaradi drugih okolnosti nimajo pogojev za ustvarjanje

večjih skladov. Tako so sklenili, da bo podjetje poleg začetnega darila takoj po nesreči vpisalo še 18 milijonov posojila. Vsi člani so z razumevanjem podprli ta sklep in zanj enoglasno glasovali.

Ti sklepi in priporočila delavskega sveta in sindikalne podružnice so se kmalu realizirali, nad polovico vpisa že prve dni vpisa tj. 25. in 26. septembra. Takoj v zgodnjih jutranjih urah je imela komisija na vseh treh vpisnih mestih polne roke dela, zlasti pa v upravni zgradbi, kjer so delavci najprej razumeli potrebo po pomoči.

Posojilo je vpisalo 98% članov kolektiva. Prvi dan so vpisali 4 milijone 427 tisoč din, drugi dan je vpis narastel na 5.340.000 din, končno stanje pa je 9 milijonov dinarjev.

SPET NOV SESTORČEK

Količevo, oktobra. — V Radomljah gradi domžalsko gradbeno podjetje Remont za potrebe kolektiva Papirnice Količevo nov stanovanjski blok (šestorček). Blok bo vseljiv že v prihodnjem letu. Takrat pa bo zopet oživel delo stanovanjske komisije, ki bo preverjala prošnje za stanovanja.

M. J.

Poleg dveh »šestorčkov« raste še eden, ki ga prikazuje spodnja slika (Foto: Herman Kaplja)

Tudi mi smo pomagali Skopju

Količevo, oktobra. — Skopska katastrofa ni bila samo skopska nesreča. Bila je to skupna nesreča vseh in slehernega od nas posamič. 26. julij bo ostal nepozaben v spominu ne samo Skopjanec, ampak tudi vsakemu, ki je imel priliko videti prestrašen obraz svojega sodelavca, svojega tovariša, slučajno srečane znanca ali samo mimoidočega potnika. Tiste dni ni bilo važno ali se poznamo in od kod smo, glavno je bilo ali smo zvedeli za nesrečo, ali vemo kaj več o njenih posledicah, o mrtvih in ranjenih, o ljudeh, ki so izgubili streho nad glavo. Še danes se živo spominjam prestrašenih obrazov ljudi, kako so v vratarnici z napetostjo poslušali prva poročila o potresu. Vsaka beseda radijskega napovedovalca je kot kamen padala na srca, ko je naševal, kaj se je vse zgodilo tiste dne. Groza in sočutje sta se mešala v nemo strmečih obrazih. Prve besede, ki jih je posameznik iztisnil iz sebe, so bile »pomoč, hitra pomoč«, besede, ki so izražale vso pripravljenost nesebično pomagati ogroženim Skopjanecem. Člani kolektiva — prostovoljni darovalci krvi, so spontano začeli spraševati, komu in kje naj se prijavijo, da bi čimprej dali svojo kri. Že naslednji dan je bilo prijavljenih nad 100. Organiziran je bil prvi avtobus, ki je nemudoma odhitel proti Ljubljani. Napetost ni popuščala. Strašna a resnična poročila so od ure do ure razgrinjala strašno podobo slike, ki jo je stihija v nekaj sekundah naredila.

Kmalu po potresu je sklicana izredna seja centralnega delavskega sveta, na kateri je sprejet sklep, da se za ponesrečene v Skopju plača v sklad za pomoč 3.000.000 din. Na tej seji ni bilo običajnih besed, kadar je DS nekemu odobral sredstva iz svojih skladov, za kaj in od kod bomo vzeli, čemu se zaradi tega moramo sami odpovedati in podobno. Vsak je vedel, komu in zakaj dajemo. Sočutje do pone-

srečenih in pa zavest, da smo dolžni drug drugemu pomagati v nesreči, sta premagala lastno sebičnost. Tako se je odrezal kolektiv Papirnice Količevo v prvih dneh katastrofe v Skopju, v prvi fazi pomoči ponesrečenim Skopjanecem. Toda to ni bilo dovolj. Skopje je treba obnoviti in na novo zgraditi. Sprožena je nova akcija, nastopila je nova faza pomoči, v kateri naš kolektiv ni mogel ostati ob strani. Med drugimi ukrepi je razpisano tudi posojilo za obnovo in izgradnjo Skopja.

Ko je bilo posojilo razpisano, so se med člani kolektiva slišali različni komentarji, med njimi tudi neutemeljene kritike. Seveda so bili bolj glasni tisti posamezniki, ki vso stvar niso razumeli ali jo niso hoteli razumeti, kot pa tisti, ki so bili pripravljeni, še naprej pomagati. Na to je vplivalo tudi to, da je od potresa minilo že nekaj časa, v katerem je slika groze začela blediti, razen tega pa so vsakodnevna poročila v tisku in radiju o prispeli ali obljubljeni pomoči iz domovine in tujine nepoučnega človeka navajale na misei, da je te že dovolj. Včasih nedovoljno komentirana poročila, ali nesporno izbrana slika v televizijskih oddajah o Skopju, je tudi naredila svoje. Sindikat, sekretariat OOKZ in podkomisija so se vsega tega zavedali. Hkrati pa so se zavedali, da je akcija zelo važna in nujna in da jo je treba temeljito pripraviti. Toda čas za pripravo je bil prekratek, zato je bilo treba hitro ukrepati. V dveh dneh so se zvrstili sestanki podkomisij za vpis, sindikalnega odbora, sekretariata OOKZ, vseh treh oddelkov osnovne organizacije in naslednji dan je sklican množični sestanek vsega kolektiva, na katerem je bilo treba odločiti o višini in načinu vpisa. Priznati moram, da mi je bilo tesno pri srcu, ko sem se odpravil na ta sestanek.

Znesek, ki so ga od našega kolektiva pričakovali občinski forumi, ni bil majhen. Znašal je

okrog 6.500.000 din, kar pomeni povprečno 10.000 din na zaposlenega. Kaj bo rekel kolektiv? Ali bo sprejel predlagani način in višino vpisa? S temi mislimi in občutki sem prišel v sortirno dvorano, kjer je predsednik sindikalne podružnice začel množični sestanek. Potek in sklepi sestanka so pokazali, da je bil strah neupravičen. Še bolj pa je to pokazal potek vpisa. Bil sem prijetno presenečen in hkrati zadovoljen, da sem se motil pri oceni razpoloženja kolektiva. Vpis je potekal povsem normalno in v redu. Za podkrepitev te trditve navajam nekaj rezultatov, ki sami zase dovolj zgovorno pričajo, kako so delavci Papirnice Količevo razumeli klic na pomoč. Do 8. oktobra je 626 članov vpisalo 6.291.000, kar pomeni povprečno 10.050 din na vpisnika. Bolj nadrobna slika pa je takale: Vpisali so: 100.000 din — 1 član, 50.000 — 2 člana, 30.000 — 3 člani, 25.000 do 29.000 9 članov, 20.000 do 24.000 — 15 članov, 15.000 do 19.000 — 41 članov, 10.000 do 14.000 — 256 članov, pod 10.000 pa je 319 članov. Pripomniti je treba, da so bili zelo redki tisti, ki so vpisali 5000 din in manj. Mislim, da te številke ne potrebujejo komentarja.

In še zadnje dejanje v tej akciji. Centralni delavski svet je na svoji seji dne 7. X. 1963 sklenil, da se iz skladov podjetja vpiše 10.000.000 din posojila za obnovo in izgradnjo Skopja. Tudi ta seja je pokazala, da naši ljudje razumejo težave drugih in da so si vsak po svoje sam in vsi skupaj prizadevali nuditi pomoč prizadetim. Navsezadnje je to samo posojilo, ki se bo zelo ugodno obrestovalo.

Ne vem, če je sploh pomembno ob koncu omenjati tistih nekaj posameznikov, ki so sebe izločili iz te humane akcije s tem, da so odločno izjavili, da ne bodo dali posojila. Morda mislijo, da so imuni pred nesrečami in da ne bodo nikoli potrebovali pomoči skupnosti? L. M.

Upravljanje stanovanjskih hiš podjetja po skupnih hišnih svetih

Vevče, oktobra. — Že na predzadnji seji ODS so v Vevčah razpravljali o ureditvi smotrnega vzdrževanja stanovanjskih zgradb, ki so last podjetja. Stanovaleci vseh teh zgradb naj bi ustanovili skupni hišni svet, ki naj bi posloval po posebnem pravilniku. Ta pravilnik predvideva skupen zbor vseh stanovalcev, skupen enajstčlanski hišni svet, upravitelja vseh stanovanjskih zgradb, vodenje računovodstva za vsako zgradbo posebej, skupni letni program vzdrževanja in investicij v korist stanovalcev in še druga pravila, ki naj urejajo poslovanje.

Na zadnji seji so sprejeli pravilnik in ugotovili, da je od 26 stanovanjskih zgradb večji del starih. Za te hiše so sredstva, ki se stekajo od najemnin, premajhna za redno vzdrževanje, medtem ko pri novih zgradbah ta sklad presega potrebo za redno vzdrževanje. Ker se približno 2.500.000 din sredstev, ki se stekajo za vzdrževanje, razdobi na 26 neenakih delov, noben dosednji hišni svet ne more s tem

denarjem ukreniti kaj smotrnega. S skupnimi sredstvi bi pa vendarle bilo mogoče koristno gospodariti in jih uporabiti tam, kjer bi se pokazala potreba, pozneje pa bi iz teh sredstev lahko gradili ustrezne servise, kot so pralnice, likalnice in podobno.

Drugi razlog, ki navaja k temu sklopu, je bil, da nekateri stanovalci samovoljno sprejemajo v svoja stanovanja sostanovalce, ki niso člani kolektiva in pozneje, če se sami odselijo, prepuščajo stanovanjske pravice na škodo stanovanjskega fonda podjetja, ki naj bi bil namenjen le članom kolektiva.

V nekaterih primerih dosedanja hišni sveti tudi niso znali urejati in pomagati pri spornih vprašanjih glede najemnin za lokale, kar vse je šlo na škodo stanovanjskih zgradb.

Vsi ti razlogi so govorili v prid uveljavitve predloga o ustanovitvi skupnega hišnega sveta, kar je ODS poslovne enote na svoji seji 11. t. m. tudi sprejel. S. R.

Analiza kadrovske strukture

Vevče, oktobra. — Gospodarska zbornica SRS in Republiški sekretariat za delo sta v letošnjem letu sklenila, da z ustreznim financiranjem omogočita izdelavo raziskovalnih nalog s področja delitve dohodka in izobraževanja strokovnih kadrov. Razen tega je bil s posebnim aranžmajem angažiran tudi zavod SRS za zaposlovanje delavcev, da v okviru teh raziskovalnih nalog popiše delovna mesta in izdela analize kadrovske strukture. Navedeno raziskovalno delo pomeni nadaljevanje raziskav, ki so bile začete oz. vodene v posameznih delovnih organizacijah v lanskem in prejšnjih letih. Namen te akcije je, da se v letošnjem letu zlasti s področja delitve dohodka in strukture kadrov pa tudi izobraževanja določenih profilov poklicev in načrtovanja potreb po kadrih za posamezne poklice zagotovi ustrezno gradivo, ki bo glede na kakovost in uporabno vrednost omogočilo, da se v podjetjih organizacija dela postavi na nove temelje.

Gospodarska zbornica SRS Slovenije in Republiški sekretariat za delo sta se dogovorila, da se raziskovalno delo opravi v 20 delovnih organizacijah, ki za posamezna področja gospodarstva predstavljajo zadosten reprezentativen vzorec glede na število zaposlenih in na drugo njihovo pomembnost. Izbrane so bile naslednje industrijske panoge:

- premogovništvo
- črna metalurgija
- kovinska industrija
- proizvodnja papirja

V panogi proizvodnje papirja so bile za analizo izbrane Tovarna papirja »Djuro Salaj« Videm Krško, Papirnica Količevo in naša tovarna.

PREDMET IN VSEBINA RAZISKOVALNE NALOGE:

a) opredelitev in izdelava profilov za poklice matičnih panog premogovništva, črne metalurgije, kovinske industrije in proizvodnje papirja na podlagi raziskav v delovnih organizacijah, ki so zajete v tej analizi.

b) izdelava predlogov za ustrezne minimalne učne načrte in predmetnike za splošno, strokovno-teoretično in praktično izobraževanje poklicev širokih profilov, ki naj bi se izobraževali v ustreznih poklicnih šolah.

c) izdelava predlogov za organizacijo izobraževanja kadrov ozkih profilov, širokih profilov in tehnikov za poklice matičnih panog, premogovništva, črne metalurgije, kovinske industrije in proizvodnje papirja, glede na organizacijsko obliko in glede na potrebno omrežje ter kapacitete izobraževalnih ustanov, upoštevajoč pri tem tudi potrebe po teh kadrih v drugih panogah s področja industrije in rudarstva v SR Sloveniji.

S to analizo je bilo zopet sproženo vprašanje opredelitve profilov poklicev za delovna mesta, in sicer naj bi ločili:

- ozke profile poklicev
- široke profile poklicev
- tehnike
- inženirje
- dipl. inženirje

Ozki profili poklicev naj bi zajemali tista delovna mesta, za katere je potrebna krajša ali daljša doba priučitve brez poklicne šole. Pri ozkih profilih poklicev bi razlikovali: priučitev na delovnem mestu nad 2 meseca. Vse kandidate za poklice ozkih profilov bi morali izobraževati in pripravljati sami v našem izobraževalnem centru. Široki profili poklicev so tisti, za katere je potrebna ustrežna poklicna šola ali poklicna šola in opravljeni izpit za visoko kvalifikacijo.

Za samo analizo kadrovske strukture je bilo potrebno napraviti anketo, ki smo jo izvedli

po navodilih zavoda SRS za zaposlovanje delavcev. Analizo pa bo izdelal zavod na podlagi rezultatov naše ankete.

Sama anketa je imela dva dela. V prvem delu smo zbirali podatke o dejanski zasedbi delovnih mest po stopnjah strokovne izobrazbe in po načinu pridobitve, v drugem delu pa smo zbira-

li podatke o dejanskih zahtevah delovnega mesta glede na opredelitev po profilih poklicev.

Poglejmo kakšni so rezultati ankete:

1. Kvalifikacijski sestav:

Ob koncu I. polletja smo imeli 1196 zaposlenih v obeh obratih. Od tega jih je bilo:

Kvalifikacija:	Skupno	Vevče	Medvode
NK	628	474	154
PK	114	106	8
K v ustreznih pok. skupini	199	139	60
K v neustreznih pok. skupini	53	42	11
VK v ustreznih pok. skupini	30	18	12
VK v neustreznih pok. skupini	6	2	4
Mojstrov s šolo	8	5	3
Nepopolno osnovno šolo (usl.)	14	12	2
Popolno osnovno šolo	7	4	3
Nižja šolska izobrazba	17	12	5
Nepopolna srednja šola	40	35	5
Popolna srednja šola	54	36	18
Višja šola ali I. stopnja	5	5	—
II. stopnja	18	15	3

Gornji prikaz nam pokaže nič kaj razveseljivo sliko. Od skupnega števila zaposlenih 1196 je 742 nekvalificiranih ali polkvalificiranih. To je 62% nasproti vsem zaposlenim. Po drugi

strani pa imamo 229 kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev, kar je samo 19% celotnega števila zaposlenih.

2. Starost:

	Skupno	Vevče	Medvode
do 18 let	32	30	2
od 19 do 39 let	846	550	196
od 40 do 49 let	146	115	31
50 in več let	166	106	66

V drugem delu ankete smo zbrali podatke o dejanskih zahtevah delovnega mesta glede na opredelitev po profilih poklicev.

Pri sedanjem obsegu delovnih mest in številu zaposlenih bi potrebovali:

Ozki profili poklicev

a) priučitev do 2 meseca . . .	339	238	101
b) priučitev nad 2 meseca . .	281	247	34

Široki profili poklicev

a) poklicna šola	230	161	69
b) poklicna šola + VK	189	142	47
Tehniki in sred. strok. kader	101	73	28

Višja ali visoka izobrazba

I. stopnja	18	13	15
II. stopnja	30	25	5

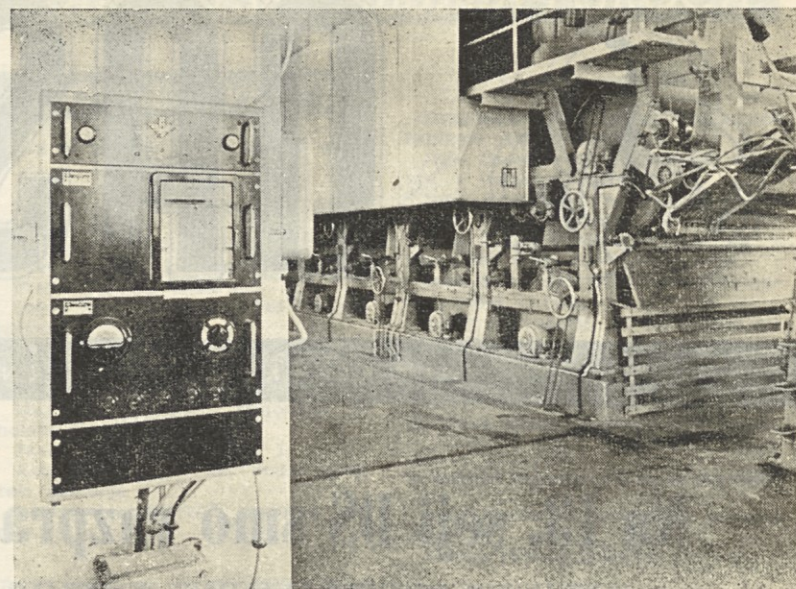
Anketa nam je dala točne podatke o tem, kakšen kader imamo in kakšnega bi potrebovali. To nam bo lahko osnova za planiranje izobraževanja ozkih profilov in širokih profilov poklicev, kajti teh nam najbolj primanjkuje. Delavce za poklice ozkih profilov bomo morali izobraževati doma na svojih tečajih in seminarjih, delavce za široke profile poklicev pa bomo morali vsakoletno izobraževati v poklicni šoli ali na raznih dopolnilnih tečajih. Le na ta način si bomo v bodočnosti zagotovili kader, ki ga bomo za delo potrebovali, posebnost še ker je v prihodnjih letih predvidena razširitev tovarne.

J. P.

TEČAJ O BARVANJU PAPIRJA

Vevče, oktobra. — Eden izmen elementov vse večje kvalitete papirja, ki jo zahtevajo domači in tuji kupci, je tudi pravilno barvanje. Za to vrsto dela so v proizvodnji praktični odgovorni delavci, neposredni izvršilci pa so pripravljavci papirne snovi tj. mlinarji in nadmlinarji. Da bi le-ti čim natančneje spoznali vrste barv in način dela na tem področju, je podjetje priredilo tečaj, ki sta ga vodila tovarišica ing. Regina Omerzu in ing. Nebojša Novak v sklopu papirniškega oddelka tehniške šole.

Ker je ta tečaj trajal vsak dan po šest ur, je bil za udeležence časovno trd oreh, saj so ta čas prebili v tovarni kar po 14 ur na dan. Vendar pa so procesu dela in zanimivim napotkom z zanimanjem sledili, ker so se zavedali, da vsebina tečaja koristi izboljšanju kvalitete naših izdelkov, vsekakor pa tudi napredku pri delu na delovnem mestu.

Kontrolni aparat je desna roka strojevodje. S težko muko smo ga nabavili. Vse pa je zaman, če se zanj ne brigamo — kar se na žalost pre pogosto dogaja

Nekaj misli o prihodnjih organizacijskih nalogah

Vevče, oktobra. — Za nami je velika človekoljubna akcija vpišovanje posojila za obnovo Skopja. Ne moremo reči, da ta akcija v našem podjetju ni uspela. Nasprotno, lahko smo zadovoljni, saj smo vpisali posojilo vsi, razen redkih izjem, ki nimajo čuta za skupnost. Tudi vse naše organizacije so pri tem velikem delu opravile svojo dolžnost.

Ne bi pisal o delu, ki je za nami, pač pa bi rad opozoril na nekaj problemov, ki bi jih morale naše organizacije rešiti prav kmalu.

V prvi vrsti je pred nami sestavljanje statuta. Res je IO sindikata o tem že nekajkrat razpravljalo, toda kaj več ni storilo.

Moramo reči, da je osnutek statuta dober, toda verjetno bi bilo treba v njem še marsikaj dodati in spremeniti. V prvi vrsti gre za razvijanje decentralizacije delavskega samoupravljanja na ekonomske enote (njihova materialna osnova, stimulacija

itd.). Veliko je problemov, na katere bi lahko opozorili naši delavci, toda naveden te predloge in pripombe zberemo, je potrebno močno politično delo, tako v okviru sindikalnih pododborov kot v EE. Verjetno, da bi ta razprava imela največ uspeha, če bi jo organizirali v okviru ekonomskih enot.

Cas teče in ne smemo si jemati prednosti, da začnemo že sedaj tudi s pripravo profilov EE.

Drugo važno vprašanje je uvedba 42-urnega tednika. Tudi o tem vprašanju bodo morale resno spregovoriti prav v kratkem tudi naše politične organizacije in organi delavskega samoupravljanja. Res je, da je sedaj nekaj analiz o tem že pripravljenih, vendar je na tem področju storjenega še veliko premalo.

Prehod na nov delovni čas ni lahek in ne preprost, če želimo upoštevati dvoje pglavitnih načel. Proizvodnja se mora povečati ali vsaj ostati na sedanjem nivoju in osebni dohodki ne smejo pasti. Zato so potrebne resne strokovne analize, vendar pri tem ne morejo držati križem rok politični faktorji.

Ker je naše podjetje že vložilo prijavo za prehod na 42-urni tednik, je potrebno o teh stvareh resno razpravljati.

Pred nami je tudi naloga izdelati 7-letni plan in perspektivni program podjetja. Res je, da je izdelava le-tega naloga strokovnjakov, toda ne smemo pozabiti, da smo danes vsi upravljalci in pade delček odgovornosti na vsakega posameznika, zato bomo tudi o tem vprašanju morali temeljito razpravljati v svojih ekonomskih enotah.

Posebno važno pa se mi zdi vprašanje razvoja našega delavskega samoupravljanja. Cas bi že bil, da se resno lotimo analiz tega področja. V ekonomskih enotah še nismo uspeli obuditi organov upravljanja v življenje. Zelo verjetno je temu vzrok še premalo samostojnosti EE, nič manj pa tudi ekonomska osnova le-teh. Verjetno bi že lahko mislili na ustanovitve močnih EE, katerih člani bi bili sposobni tudi pametno gospodariti in nadalje razvijati samoupravljanje. Dokler ne bo vsak na svojem mestu tudi materialno zainteresiran za razvoj teh organov, bomo verjetno le malo govorili o uspehih.

Pred nami je tudi redna konferenca ZK, ki bo predvidoma v začetku novembra. Tudi ta konferenca bo morala v vseh teh in podobnih vprašanjih resno razglabljati.

Opozoril sem le na nekaj konkretnih problemov in nalog, ki so pred našimi organizacijami, katerih se bomo morali lotiti z vso resnostjo in prepričan sem, da jih bomo uspešno rešili.

P. Z.

Gibanje proizvodnje v mesecu septembru 1963

VEVČE — MEDVODE

	Plan	Doseženo v septembru	Doseženo kumulativno
Papir	100	109,8	104,7
Celuloza Medvode	100	99,1	96,3
Pinotan	100	99,8	108,0
Lesovina	100	92,7	9,15
Beljena celuloza			
v obratu Vevče	100	71,3	109,3

Proizvodnja papirja je v mesecu septembru presegla vsa pričakovanja. Presegli smo rekordno proizvodnjo v mesecu avgustu. Delne zasluge za ta odličen rezultat lahko pripisemo znižanim zastojem na papirnih strojih in znižanemu izmetu.

Tudi proizvodnja celuloze in pinotana v obratu Medvode ni bila slaba in se giblje v planirani višini. Vendar pa smo morali zaradi pomanjkanja hipoklorita proizvodnjo beljene celuloze večkrat ustaviti in preiti na proizvodnjo drugih kvalitete.

Zelo nizka pa je bila v tem mesecu proizvodnja beljene celuloze v obratu Vevče, ker zaradi pomanjkanja beljene celuloze belilnica ni polno obratovala. Vendar je rezultat v kumulativni še vedno zelo dober, kot je razvidno iz gornjih rezultatov.

KOLIČEVO

	Planirano	Realizirano	%
Papir	254	125	49,2
Karton	1,431	1,100	77,0
Lepenka	150	144	95,2
Lesovina	62	64	103,0

Proizvodnja je v mesecu septembru v redu potekala, čeprav izkazuje padec dejanske proizvodnje pod planirano. Vzrok za ta padec proizvodnje je v rednih letnih reparaturah, ki so trajale 7 do 13 dni, vendar različno po posameznih strojih. Pri proizvodnji papirja pa je vplival na količinski obseg tudi izbor asortimenta.

M. J.

Ob prehodu na 42-urni delovni teden

V prejšnji številki so lahko naši bralci prebrali komentar o prehodu oziroma o pripravah na 42-urni delovni teden s stališča pogojev tovarne Vevče-Medvode. Danes objavljamo drugi komentar, ki so nam ga poslali iz Količevega.

Količevo, oktobra. — V zvezi z ureditvijo ustavnega načela o postopnem prehodu na skrajšan delovni čas, je bila pri Zveznem izvršnem svetu imenovana komisija za delovni čas z nalogo, da spremlja in usmerja priprave za ta prehod. Omenjena komisija Zveznega izvršnega sveta je izdala sklep o pripravah delovnih organizacij za ta prehod na 42-urni delovni teden, v katerem naroča vsem delovnim organizacijam, naj se takoj lotijo priprav za prehod na 42-urni delovni teden.

V teh pripravah naj gospodarске organizacije predvsem:

1. izdelajo dokumentirane analize ekonomskih finančnih in drugih učinkov skrajšanega delovnega časa za svoje obrate, kakor tudi za delovno organizacijo kot celoto;

2. izdelajo razčlenjen podoben načrt organizacijskih in ekonomskih ukrepov, s katerim zagotovijo tolikšno produktivnost dela in tolikšno uspešnost poslovanja, da bosta omogočali planirani obseg proizvodnje in vsaj tisto raven osebnih dohodkov in odvajanja v lastne in družbene sklade, ki bi jih ob enakih pogojih dosegale pri 48-urnem delovnem tednu;

3. upoštevajo v svojih predhodnih analizah in načrtih za ukrepe, da skrajšani delovni čas ne sme imeti za posledico povečanje nadurnega dela.

Če torej upoštevamo, da se lotevamo s pripravami za uvedbo skrajšanega delovnega časa najpomembnejše družbeno ekonomske akcije, ki naj prispeva k hitremu povečanju delovne storilnosti, naraščanju osebnih dohodkov in s tem življenjski ravni zaposlenih, je nujno, da pri vseh pripravah v čim večji meri in čim neposredneje sodeluje vsak član kolektiva, ker le na ta način bodo samoupravni organi pravočasno in učinkovito opravili zahtevno, odgovorno in družbeno pomembno nalogo.

Kako pa je pri nas?

Samoupravni organi so že sprejeli sklep, da postopoma preidemo na 42-urni delovni teden in

S SEJE DELAVSKEGA SVETA PAPIRNICE KOLIČEVO

KOLIČEVO, oktobra. — V preteklem mesecu je imel DS dve seji, na katerih je sprejel, med drugimi, tudi naslednje sklepe:

■ zavrnil je predlog UO, s katerim UO odbor predlaga prehod na 42-urni delovni teden že s 1. oktobrom 1963, zaradi še neurejenih kadrovskih problemov, ki so s tem v zvezi nastopili. Tehnična in kadrovska služba naj koordinirata pri reševanju teh problemov in naj čimprej najdeta skupno rešitev, tako da bi že v prihodnjem mesecu lahko izvedli prehod na skrajšani delovni čas, da pa pri tem proizvodnja količinsko in kakovostno ne bi trpela;

■ odobril je nakup osnovnih sredstev, ki jih je predlagala komisija za nabavo in odpis osnovnih sredstev;

■ odobril je vpis posojila za obnovo in gradnjo Skopja v višini 10.000.000 dinarjev s tem, da se sredstva nakažejo iz sklada skupne porabe po zaključnem računu za leto 1963;

■ odobril je gradnjo lesobrusilnice s kapaciteto 9600 ton letno;

■ glede na potrebe podjetja je odobril nakup novega osebnega avtomobila.

M. J.

naj v ta namen začnemo poskusno obratovati v štirih izmenah s 1. oktobrom 1963 na kartonskem stroju II., papirnem stroju II., kalorični centrali in na vseh tistih delovnih mestih, ki so v neposredni zvezi s proizvodnjo kartonskega stroja II. in papirnega stroja II.

Že s tem sklepom se je odprlo vrsto vprašanj kot so: organizacija izmenkega dela pri neprekinjenem obratovanju, oskrba s surovinami za nemoteno in načrtno obratovanje, višina osebnih dohodkov za skrajšani delovni čas in podobno. Skratka, že samo delni prehod na neprekinjeno obratovanje in s tem v zvezi prehod na skrajšan delovni čas, odpira kopico novih problemov in težav, ki jih brez načrtnega dela in brez predhodnih dobro pripravljenih analiz o efekti tega

Pri asortimentu proizvodnje, kakor je bil dosežen v letu 1962 in pri poprečni dnevni proizvodnji na posameznih strojih, kot je

Obratovalni dnevi v letu 1962	Obratovalni dnevi v 4 izm. delu	Razlika
Papirni stroj I.	317	340 + 23
Papirni stroj II.	319	340 + 21
Kartonski stroj I.	319	340 + 21
Kartonski stroj II.	326	340 + 14
Lepenka	310	340 + 30

Dosežena proizvodnja v letu 1962	Proizvodnja pri 4 izmen. obratu	Razlika
Papirni stroj I.	747	801 + 54
Papirni stroj II.	2.209	2.355 + 146
Kartonski stroj I.	5.393	5.748 + 355
Kartonski stroj II.	12.709	13.255 + 546
Lepenka	1.725	1.892 + 167

Za predvideno proizvodnjo v pogojih štiriizmenskega obratovanja s skrajšanim delovnim časom bi potrebovali novih 100 zaposlenih, ki bi skupno opravili 1.413.288 ur nasproti 1.475.053 urami, kakor jih je bilo izvršenih v letu 1962. Iz tega sledi, da bi sicer ob povečanju števila zaposlenih za 16 %, vendar z zmanjšanim številom opravljenih ur za 4,2 %, dosegli za 5,6 % večjo proizvodnjo.

Dosežena proizvodnja v letu 1962 je zahtevala 135.873 izvršenih nadur oz. v poprečju na enega zaposlenega na mesec 18 nadur. V štiriizmenskem obratovanju s skrajšanim delovnim časom pa računamo, da bo potrebno

	mesecni urni
Izvršene redne ure	178
Izvršene nadure	18
Plačani izostanki	21
Neplačani izostanki	9
Skupaj	226

Iz pregleda ugotavljamo, da bi se v poprečju mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega zmanjšali za 1795 din. Vendar če po drugi strani upoštevamo, da bi delo brez nadur, prejeli mesečno za 883 din več in da bi imel vsak zaposleni v podjetju mesečno 34 ur več prostega časa, potem razlika din 1795, kolikor bi v poprečju bili mesečni prejemki zaposlenih nižji, v celoti zbledi. Na ta način odpade tudi vprašanje zagotovitve življenjskega minimuma, posebno v tistih podjetjih, kamor štejemo tudi mi, kjer je precejšen del osebnih dohodkov izviral iz dodatnega oziroma nadurnega dela.

Važno vprašanje pri obravnavanju višine osebnih dohodkov po prehodu na 42-urni delovni teden je tudi materialni interes posameznikov, če upoštevamo, da

prehoda ter brez organizacijskih in drugih prijemov ne bomo mogli uspešno izvesti.

Kako bi se v našem podjetju odražalo neprekinjeno obratovanje in skrajšani delovni čas, skušajmo prikazati na letu 1962, za katero razpolagamo s kompletnimi podatki.

V letu 1962 je podjetje obratovalo v treh izmenah. Ker vsi proizvodni stroji niso bili v obratu enako število nedelj in ker tudi letni remont na vseh strojih ni trajal enako število dni, so po posameznih strojih obratovalni dnevi različni. Če torej po eni strani upoštevamo dejanske obratovalne dneve v letu 1962, po drugi strani pa obratovalne dneve v štiriizmenskem neprekinjenem obratovanju, pri čemer upoštevamo, da stroji ne bodo obratovali ob osmih državnih praznikih, ter da za vse stroje predvidimo 8-dnevni letni remont in v poprečju 2,5 % oz. 9 dni zastoja zaradi menjave sit, klobučevin itd., bi bili obratovalni dnevi po posameznih strojih naslednji:

Obratovalni dnevi v letu 1962	Obratovalni dnevi v 4 izm. delu	Razlika
Papirni stroj I.	317	340 + 23
Papirni stroj II.	319	340 + 21
Kartonski stroj I.	319	340 + 21
Kartonski stroj II.	326	340 + 14
Lepenka	310	340 + 30

bila dosežena v letu 1962, bi bila proizvodnja v štiriizmenskem neprekinjenem obratovanju naslednja:

Dosežena proizvodnja v letu 1962	Proizvodnja pri 4 izmen. obratu	Razlika
Papirni stroj I.	747	801 + 54
Papirni stroj II.	2.209	2.355 + 146
Kartonski stroj I.	5.393	5.748 + 355
Kartonski stroj II.	12.709	13.255 + 546
Lepenka	1.725	1.892 + 167
	22.783	24.051 + 1.268

skupno 43.620 nadur, oz. v poprečju na enega zaposlenega na mesec 5 nadur. Iz tega sledi, da bi odpadlo precejšnje število nadur, s tem pa bi se zmanjšali tudi osebni dohodki za nadurno delo. Vendar to ne pomeni, da bi morali biti osebni dohodki, glede na vloženo delo nižji. Nasprotno le-ti se bodo zaradi zmanjšanja izplačil na račun dodatkov za nadurno delo, ob istem razmerju delitve čistega dohodka, celo povečali na račun opravljenih ur v rednem delovnem času.

Računamo, da bi se število ur in osebni dohodki, glede na že obrazloženo, po prehodu na 42-urni delovni teden, gibali na zaposlenega na mesec takole:

Leto 1962		Po prehodu na 42-urni teden		Razlika v osebnih dohodkih	
izvršene mesečne ure	neto OD	mesečne ure	neto OD		
Izvršene redne ure	178	29.261	157	30.144	+ 883
Izvršene nadure	18	3.965	5	1.287	— 2678
Plačani izostanki	21	2.973	18	2.973	—
Neplačani izostanki	9	—	7	—	—
Skupaj	226	36.199	187	34.404	— 1795

se bo poprečni osebni dohodek za izvršeno uro dvignil za 16,8 %, potem lahko računamo, da

Osnovana je komisija za skrajšani delovni čas

VEVČE, oktobra. — Prehod na 42-urni delovni teden za gospodarске organizacije ni majhna stvar. Važne so pravilne priprave, ekonomski izračuni, zlasti pa organizacija sama, ki je posebno težka tam, kjer že sedaj nepretrgoma obratujejo. Med temi smo tudi mi.

Da bi se tega lotili čimprej in popolnoma pripravljeni, je bila v podjetju osnovana komisija v naslednjem sestavu:

Franc Rajer — vodja analitiškega oddelka,

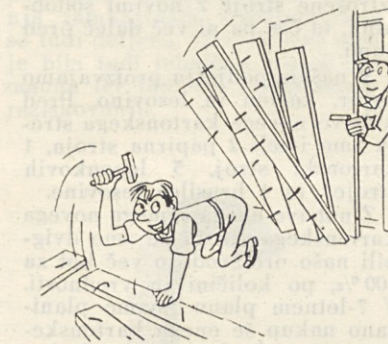
bo prizadevnost posameznikov usmerjena prav k izboljšanju individualnih učinkov pri delu. Saj bo vsak odstotek povečanega učinka pri delu pomenil znatno več kot pa prej.

	Leto 1962	Po uvedbi 4 izmene	Razlika 3-2	% 4 x 100 2
Celotni dohodek	5.239,6	5.531,5	291,7	5,6
Stroški za material	2.295,6	2.424,2	128,6	5,6
Ostali stroški	485,7	485,7	—	—
Prometni davek	1.427,8	1.507,7	79,9	5,6
Poslovni stroški	4.209,1	4.417,6	208,5	4,9
Dohodek	1.050,5	1.113,7	83,2	8,1
Prispevki iz dohodka	228,8	243,6	14,8	6,5
Čisti dohodek	801,7	870,1	68,4	8,5
Osební dohodki	469,9	509,9	40,0	8,5
Ostanek za sklade	331,8	360,2	28,4	8,5

Povečanje celotnega dohodka za 5,6 % je v skladu s povečano proizvodnjo. Za isti odstotek se povečujejo tudi stroški za material, saj v prvi fazi prehoda še ne moremo računati z znižanjem materialnih stroškov zaradi prihrankov, izboljšane tehnologije procesa proizvodnje in izboljšane organizacije dela. Prav tako se vzporedno s povečanim celotnim dohodkom povečuje tudi znesek davka na promet proizvodov. Vsi ostali stroški, kamor spadajo stroški za investicijsko vzdrževanje, amortizacijo, obresti od kreditov, obresti od poslovnega sklada, stroški reklame in reprezentance in razni prispevki in članarine ter ostali stroški pa se ne povečujejo. S samim tem pa ob povečani proizvodnji že ustvarjamo znižanje stroškov, saj je odpadlo na tono izdelka teh stroškov v letu 1962 za 21.320 din, pri povečani proizvodnji pa bo na tono izdelka odpadlo le 20.195 din.

V zvezi s povečanjem celotnega dohodka, stroškov za surovine in prometni davek za 5,6 % ter ob isti višini ostalih stroškov, se bo povečal dohodek podjetja za 8,1 %, čisti dohodek pa za 9,5 %. Pri razdelitvi čistega dohodka, kakor je bilo omenjeno že v prejšnjem izvajanju, pa ostanemo pri isti razdelitvi, ki znaša 58,6 % čistega dohodka za osebne dohodke in 41,4 % za sklade podjetja.

Če strnemo rezultate prehoda na neprekinjeno obratovanje in skrajšani delovni čas, ki so prikazani za leto 1962, moramo poleg višje proizvodnje in višjega celotnega dohodka ugotoviti še to, da se nam s povečano produktivnostjo, ki je izračunana na podlagi proizvedenih količin in izvršenih ur, za 10,2 %, izboljša tudi rentabilnost vloženih sredstev za 8 % ter ekonomičnost poslovanja za 5 %. Vse to pa nam narekuje, da ne odlašamo s pri-

Kar naprej... boš vsaj videl, kako se naredi, da žebli niso več nevarni!

Glede na povečano proizvodnjo, ki naj bi imela isti asortiment in iste prodajne cene finalnih izdelkov, bi bila višina in struktura celotnega dohodka naslednja:

	Leto 1962	Po uvedbi 4 izmene	Razlika 3-2	% 4 x 100 2
Celotni dohodek	5.239,6	5.531,5	291,7	5,6
Stroški za material	2.295,6	2.424,2	128,6	5,6
Ostali stroški	485,7	485,7	—	—
Prometni davek	1.427,8	1.507,7	79,9	5,6
Poslovni stroški	4.209,1	4.417,6	208,5	4,9
Dohodek	1.050,5	1.113,7	83,2	8,1
Prispevki iz dohodka	228,8	243,6	14,8	6,5
Čisti dohodek	801,7	870,1	68,4	8,5
Osební dohodki	469,9	509,9	40,0	8,5
Ostanek za sklade	331,8	360,2	28,4	8,5

pravami za prehod na 42-urni delovni teden, saj je za ta ukrep tudi ekonomska obrazložitev, ki kaže zelo ugodne rezultate.

-di

Važnejši sklepi samoupravnih organov

Vevče, oktobra. — Proti koncu preteklega in v začetku tega meseca se je dvakrat sestel UO podjetja, enkrat pa obratni delavski svet. Med drugim so ugotovili in sklenili:

■ Bilanca izvoza papirja je do obravnavnega dne pozitivna. Za papir, ki smo ga izvozili v septembru, smo dobili 3.600.000 din več, kot če bi ga prodali na domačem trgu. Vendar pa je usklajevanje med potrebami domačega in tujega trga nujno potrebno.

■ V zadnjem času so bile precej številne reklamacije inozemskih kupcev na naše izdelke. Napake (kot so slabi zvrtki, netočno prebran papir, odstopanje od gramske teže, netočni odenki barv in podobno) je treba zmanjšati na minimum, pri čemer je zlasti poostriži kontrolo dela in izdelkov.

■ Za potrebe izobraževalnega centra, HTV službe in drugih služb v podjetju naj se kupi fotografski aparat s flešem.

■ Za napredek športa v okolici so odobreni prevozi nogometnega moštva športnega kluba »Slavija« na prvenstvene tekme, kadar je tovarniški avtobus prost.

■ UO je predlagal, da podjetje prispeva 25 milijonov Gozdnemu gospodarstvu Bled za dokončanje gozdne ceste v gozdnem področju Suhlja, odkoder dobivamo celulozni les.

■ Odobrena je nabava 2 kosov klorinatorja za razkuževanje vodnjakov v znesku 160.000 din.

■ Ker smo prodali osebni avto »Opel«, je UO predlagal nakup novega vozila »Fiat 1300«.

■ UO se strinja, da ustanovimo gradbeni odbor za zgraditev športnega rekreacijskega parka v Vevčah.

■ Kritična je nabava surovin, posebno celuloze in kaolina, kar negativno vpliva na izvoz papirja. Do konca leta bomo iz uvoza dobili 1200 ton celuloze listavcev, vendar je treba urediti še nekaj problemov v tem.

■ Odobreno je bilo potovanje tovariša Albina Vengusta, direktorja in tovariša Aleksandra Martelanca, pomočnika kom. direktorja v SR Hrvatsko in Srbijo. Obiskala bosta stalne odjemalce naših izdelkov ter se z njimi pogovorila o nadaljnjem komercialnem poslovanju.

■ Obravnavano in potrjeno je bilo poročilo o potovanju ing. Igliča in tov. Lednika v zvezi z nabavo novih strojev in naprav za našo investicijsko gradnjo. (Preberite članek o investicijah, op. ur.)

Kako organizirati izobraževanje papirničarjev

DIPLOMA: KOT POTNI LIST

Sir Eric Ashby, predsednik Clare Collegea v Cambridgeu, je pred dnevi predlagal na kongresu britanskega združenja za napredek znanosti, naj bi upedli omejeno veljavo univerzitetnih naslovov: podobno kot pri potnih listih.

Ljudje, ki so diplomirali s področja, ki se je v določenem obdobju toliko spremenilo, da bi bilo njihovo znanje, pridobljeno med štiri- ali petletnim študijem na univerzi, že pomankljivo, naj bi obiskovali dopolnjevalne tečaje in potem spet diplomirali.

»Sedanja študentska generacija bo aktivna še leta 2000,« je rekel sir Eric Ashby, »zato bo večina njihovih univerzitetnih naslovov glede na napredek znanosti in tehnike kmalu brez uporabne vrednosti.« (Vest v »Delu«, 4. oktobra 1963)

Količevo, oktobra. — V predaprilski Jugoslaviji niso posvečali pozornosti izobraževanju papirničarjev. Starejši se še dobro spominjajo, da so takrat vodili proizvodnjo v naših papirnicah pretežno tujci, ki so bili favorizirani pred našimi delavci. Redki so bili naši delavci, ki jim je uspelo, da so postali strojevodje ali celo delovodje. Tujci so skrivali svoje znanje pred našimi delavci, hoteli so zadržati monopol.

Po osvoboditvi je nastal tudi v tem pogledu preobrat. Naši delavci so v kratkem času obvladali proizvodnjo in jo celo znatno dvignili. Dokazali so, da so po strokovnosti in sposobnosti najmanj enakovredni tujim delavcem, za katere se je nekoč mislilo, da so nenadomestljivi.

V času od osvoboditve do danes je tudi industrija celuloze, lesovine in papirja silno napredovala. Mehanizacija in avtomatizacija je močno prodrla tudi v to panogo industrije. O tam se lahko preprča, da vsak sam v svojem podjetju, saj že ni več papirnice, ki ne bi nabavila vsaj en nov stroj.

Tudi industrija papirja napreduje tako naglo, da postajajo stroji, ki so »danes« še moderni, že »jutri« zastareli.

Prav zaradi tako izredno naglega razvoja industrije papirja je tudi pri nas problem izobraževanja delavcev vse bolj pereč. Odkrito si moramo priznati, da temu problemu do sedaj nismo posvetili dovolj pozornosti. Več ali manj smo se zadovoljili z izobraževanjem na delovnem mestu, izpopolnjenem kasneje z raznimi tečaji. To je še zadostovalo vse dotlej, dokler nismo pričeli z modernizacijo podjetja. Znano je, da so se že pred vojno, med vojno in prva leta po osvoboditvi zaposlili v podjetju delavci, ki niso imeli možnosti, da bi si pridobili popolno osnovno izobrazbo. Z marljivim delom, nadarjenostjo in z dolgotrajnimi izkušnjami so si pridobili znanje in prakso, da danes lahko uspešno opravljajo svoje delo. Manjka očevo znanje so si pridobili v tečajih, ki so bili organizirani za njih. Vendar tak način strokovnega izobraževanja ne more in ne sme postati tradicija. Veliko se je po osvoboditvi izpremenilo pri nas.

Kot je resnica to, da je včasih samo redkim bila dana možnost, da študirajo, je pa danes tudi resnica, da ima vsak možnost napraviti vsaj 8 razredov osnovne šole. Delovna doba delavca do upokojitve je pri nas 35 let. Čez 35 let se bo pisalo skoraj že leto 2000. Ali si lahko predstavljamo razvoj tehnike do takrat? Delavec, ki se danes zaposli, bo delal in živel v dobi, ki bo doživela po napovedih znanstvenikov tak tehnični razvoj, da si ga danes zelo težko predstavljamo. Vendar so še nekateri, ki trdijo, da za papirničarja ni potrebno

šolanje, da je za papirničarja dovolj, če se priučuje na delovnem mestu in podobno. Kot dokaz navajajo papirničarje, ki so se za svoje delo tako tudi usposobili. Zaradi pomanjkanja kadra bi mogoče tak način usposabljanja delavcev danes še nekako ustrezal. Nedvomno je pa tak način izobraževanja, če le malo mislimo v naprej, popolnoma brezperspektiven tako za podjetje, kakor za delavca samega.

Nobeno podjetje, ki bo želelo obstajati (to željo pa ima vsako podjetje), ne bo moglo, če se ne bo razvijalo, če ne bo uvajalo vedno in neprestano tehničnih izboljšav in novosti, ki bodo prihajale v čedalje večjem tempu in številu. Delavsko samoupravljanje bo moralo reševati vedno bolj zaletene in težke naloge. Če človek vsaj malo premišljuje o teh stvareh, se mu kar sam od sebe vsli zaključek, da bo v bodoče moral imeti vsak delavec solidno osnovno izobrazbo, ki mu bo pa samo podlaga za stalni študij, brez katerega v bodoče ne bo več šlo. V burnem tehničnem razvoju, ki je pred nami, bodo nastajali novi poklici, propadali bodo marsikateri sedanjí, za katere še sedaj mogoče mislimo, da so večni. Delavec bo moral biti v prihodnje zelo prilagodljiv. Moral bo imeti takšno osnovno znanje, da bo lahko po potrebi v kratkem času menjal svoj poklic, drugače se bo lahko nekoč znašel pred zelo zamotanim problemom. Mogoče bo kdo rekel: »Ta pa pretirava!« Dokaz, da to ni pretiravanje, so industrijsko razvite dežele, kjer prihajajo ti problemi že danes do izraza. Ne smemo se varati s predstavami, da je to še tako daleč pred nami, da za nas danes še ni aktualno razmišljati o tem problemu.

Iz vsega navedenega lahko zaključimo, da je nujno v bodoče organizirati tudi za papirničarje izobraževanje tako, da si bo vsak papirničar pridobil čim solidnejšo osnovno izobrazbo, ki mu bo podlaga za strokovno izobraževanje.

Na prvi pogled se zdi ceneje in hitreje usposobiti delavca s priučevanjem na delovnem mestu. Pri nas v SR Sloveniji, kljub nabavi novih strojev v podjetjih industrije papirja, še vedno prevladujejo po številu stari zastareli stroji. Za uspešno upravljanje s temi stroji je za pretežno večino delovnih mest zadostno priučevanje na delovnem mestu. Vendar nam taka situacija ne sme zamegliti stanja, ki bo nastopilo takrat, ko bodo podjetja v večji meri zamenjavala stare iztrošene stroje z novimi sodobnimi, ta čas pa ni več daleč pred nami.

V našem podjetju proizvodimo papir, karton in lesovino. Pred nabavo novega kartonskega stroja smo imeli 2 papirna stroja, 1 kartonski stroj, 5 lepenkovih strojev in 1 brusilec lesovine.

Z nabavo enega samega novega kartonskega stroja pa smo dvignili našo proizvodnjo več kot za 100%, po količini in vrednosti. V 7-letnem planu imamo planirano nakup še enega kartonskega stroja take kapacitete, da bomo zopet podvojili našo sedanjo proizvodnjo. Za delo pri takih strojih pa nikakor ne zadostuje zgolj priučevanje na delovnem mestu, temveč je nujno potrebna tudi temeljita strokovna izobrazba. Pretežno pa podjetja nimajo možnosti nuditi potrebno teoretično strokovno izobrazbo svojim delavcem. Vzrok za to je več. Ne bi jih našteval, ker so znani. Osnovno teoretično izobrazbo o svoji stroki si papirničarji lahko pridobijo v poklicni šoli za papirničarje v Ljubljani. Zaradi naglega razvoja papirne industrije pa znanje, ki si ga bo pridobil delavec v tej šoli, ne bo zadostovalo, temveč si ga bo moral kasneje dopolnjevati. Ena najvažnejših, obenem pa tudi najtežjih nalog šole, ki izobražuje papirničarje, bo v prihodnje vsekakor organizacija posebnih tečajev, na katerih bi bili

delavci industrije papirja seznanjeni o vseh dosežkih te industrije, prav posebno pa o novih strojih in napravah, ki jih bodo nabavila podjetja. V to smer bo morala šola razviti svojo dejavnost čimprej, ker v podjetju že sedaj čutimo močno potrebo za takim načinom dopolnilnega izobraževanja. Za organizacijo dopolnilnega izobraževanja se bo šola verjetno morala močneje povezati s podjetji in doseči sodelovanje inštituta industrije papirja.

V prihodnje moramo napraviti odločno prekretnico glede strokovnega izobraževanja. Temu problemu moramo posvetiti pozornost, ki mu zaradi svoje pomembnosti tudi gre. Zavedati se moramo in vedno nam mora biti pred očmi dejstvo, da je problem organizacije izobraževanja izredno odgovoren in delikaten. Od tega, kako ga bomo rešili, ni odvisna samo proizvodnja in uspeh podjetja, temveč tudi zadovoljstvo in osebni uspeh delavca. Če se odločimo za strogo specializacijo, ki veže delavca na konkretno delo, nam bo to mogoče že kmalu delalo preglavice, ko bo delavca zamenjal avtomat. Če ne bo imel delavec solidne izobrazbe, ga bo potrebno popolnoma znova usposobiti za novo delo, to pa ne bo enostavno. Tak delavec se bo verjetno tudi upiral nakupu takih strojev, ki mu bodo odvzeli delo, čeprav bi s tem podjetje dvignilo svojo produktivnost. To mu tudi nihče ne bi mogel zameriti.

Če bi torej po vsem tem razmišljanju hoteli odgovoriti na

vprišanje, kako izobraževati, se odgovor kar sam vsiljuje. Tako, da bo imel delavec solidno splošno izobrazbo, preden bo začel z rednim delom. Na delovnem mestu si bo moral pridobiti praktično znanje, v šoli osnovno teoretično znanje, ki se bo pa moralo na raznih predavanjih in tečajih kasneje izpopolnjevati. Zaradi vedno hitrejšega razvoja tehnike se bo verjetno kmalu zastavilo vprašanje osnovne izobrazbe delavca. Ali bo v bodoče zadostovala 8-letna osnovna izobrazba? V nekaterih državah je ta minimalna meja šolanja že podaljšana na 10 let. Ne trdim, da je tudi pri nas čas že dozorel za to. A vendar je to problem, o katerem bomo morali prej ali slej razmisliti.

M. Č.

Vevče, oktobra. — V Parizu bo v dneh od 21. X. do 25. X. 1963 kongres celulozno-papirne industrijske tehnologije. Zaradi zanimivosti teme, ki jo bodo obravnavali, je UO sklenil, naj se kongresa udeležita ing. Franc Mlakar iz obrata Medvode in ing. Nebojša Novak iz obrata Vevče.

Vevče, oktobra. — Upravni odbor je odobril udeležbo obratnega zdravnika dr. Borisa Moškona in obeh obratnih varnostnih tehnikov na kongresu medicine dela, ki bo v dneh od 12. do 15. novembra 1963 v Beogradu. Kongres bo obravnaval problematiko zdravstvene in druge službe v zvezi z varnostjo in higieno človeka na delovnem mestu.

Prvi stiki DOBAVE ZA

Vevče, oktobra. — Avgusta meseca smo prejeli od Jugoslovanske investicijske banke v Beogradu dovoljenje, da smemo pričeti s kontaktiranjem glede dobav inozemske opreme za celulozni obrat ter pergaminski stroj. Pri tem so nas napotili predvsem na skandinavske države: Švedsko in Finsko. Razlogi za to so bili predvsem v tem, ker na Švedskem obratuje edina tovarna v Evropi, ki izdeluje celulozo po magnetnem postopku, drugič pa tudi zaradi kreditov, za katere so najboljše možnosti v teh dveh državah.

Omenjenim firmam smo najprej dostavili okvirne zahteve glede kapacitet našega bodočega celuloznega obrata, obenem pa smo se dogovorili za obiske, kjer bi lahko točneje določili koncepte naprav, na katerih bi temeljile pogodbe, potrebujemo pa jih za dokončna pogajanja o dobavah. Ker je bila večina prizadetega kadra v teh podjetjih prej na dopustu, smo jih lahko obiskali šele septembra.

ŠVEDSKA

Celotnih naprav za celulozo ne more dobaviti nobena švedska firma. Zato smo se morali obrniti na več tovarn, ki izdelujejo posamezne naprave. Načelno pa smo se na koncu dogovorili, da bi celotne dobave potekale preko ene firme in sicer največje — KMW.

Letni remont v papirnici Količevo

Količevo, oktobra. — Dne 1. IX. 1963 ob šesti uri zjutraj so se prenehali vrtni naši proizvodni stroji. S tem trenutkom je nastopil čas že tradicionalnih letnih remontov. To je čas, ko stroji počivajo, da bi jih strogo »zdravniško« pregledali.

Glavne napake smo ugotovili že med obratovanjem, posamezne »bolezni« navadno opazimo ob temeljitem pregledu. Čas letnega remonta izkoristimo papirničarji za temeljito čiščenje in nego strojev ter prostorov, v katerih preživimo veliko našega življenja. V tem času se veliko naših dobrih papirničarjev prelevi v pleskarje, zidarje in podobno.

Velik prispevek k ohranjanju naših strojev je temeljito čiščenje in pleskanje od korozije napadenih strojnih delov, medtem ko remontne delavnice popravljajo in zamenjavajo obrabljene ali pokvarjene strojne dele. Remont v našem podjetju je značilen zaradi tega, ker je po objektivih zelo živahno, saj je ob tem času zbran celoten kolektiv, vseh treh izmen. Seveda se v mesecu, v katerem imamo remont, precej pozna tudi v naših kuvertah. Ravno to zadnje nam narekuje vse večje spoštovanje naših strojev in prav zato so ti stroji deležni še posebno skrbne nege. Da bi bolj sigurno in nemoteno obratovali skozi vse leto.

Kako je potekal letošnji remont, za katerega lahko rečemo, da je bil med najuspešnejšimi v zadnjih letih? Plan letnega remonta je predvideval skupno 15 delovnih dni za popravila, ki bodo potekala v etapah. Temeljil je na naslednjih postavkah: čiščenje in urejanje obročja ter struge Mlinščice. Pri tem delu so sodelovale tudi gospodarske organizacije, ki so vezane na vodo iz njene struge. Nadalje je plan predvideval temeljit pregled in remont vseh naprav za proizvodnjo pare in energije, ter kot najvažnejše, vzdrževalna dela in remont parnega kotla Steinmiller, vodnjico papirja, kartona in lepenke. Plan je predvideval za remont parnega kotla Steinmiller, kemične priprave, vode, papirnegas troja II. in kartonskega stroja II. vsega 8 dni. Kartonski stroj

I., papirni stroj I. in lepenčni oddelek so bili vezani na ureditev in remont parnega stroja Müller ter drugih naprav v kalorični centrali.

Naše remontne delavnice so imele zelo težko nalogo, kako v tako kratkem času opraviti veliko važnih popravil. Vendar zahvaljujoč sodelovanju drugih slovenskih papirnic, ki nudijo v tem času druga pomoč v strokovnih kadrih, smo večino nalog in še vrsto novih izvršili v omenjenih rokih z vso preciznostjo. Koristnost takega sodelovanja je vsekakor na dlani, še posebno zato, ker so ljudje, ki pridejo na pomoč v tem času, v glavnem že dobro seznanjeni s stroji in napravami, ki se v papirni industriji bistveno ne razlikujejo.

Morda bi bilo tudi koristno, da bi v merilu Slovenije ustanovili specializirano remontno podjetje, katero bi pomagalo tudi pri letnih remontih v papirni industriji. S tem ne bi bilo potrebno vzdrževati tako mnogih remontnih delavnic v vsaki papirnici posebej, kar bi vsekakor v veliki meri vplivalo na stroške podjetja. Priporočiti je treba, da se takih remontnih skupin v veliki meri poslužujejo v državah z razvito papirno industrijo. Letošnji remont je pokazal tudi to, da drži pregovor, ki pravi: »Poceni kupljeno je včasih zelo drago«.

To je prišlo do izraza najbolj pri na novo postavljenemu II. kartonskem stroju. Omenjeni stroj obratuje komaj dobri dve leti, pa kaže zelo velike napake. Posebno korozija ima veliko področje, ki se nemoteno širi in razvija. To pa zaradi tega, ker smo za omenjeni stroj plačali zelo majhen investicijski znesek. Jasno je, da smo se morali zaradi tega zadovoljiti namesto z nerivačimi z navadnimi železnimi strojnimi deli.

Ob bodočih remontih bomo morali bolj paziti pri organiziranju pleskarskih, zidarskih in tesarških grup. Te so bile ob letošnjem remontu očitno prešibke. Zato se veliko prepotrebne dela ni opravilo, ali pa ni bilo opravljeno dovolj strokovno. Saj

kot je bilo že v uvodu omenjeno, so te grupe sestavljali v večini primerov delavci iz proizvodnje.

V času letnega remonta je tudi velika nevarnost nesreč. V letošnjem letu se je glede tega zelo srečno končalo, ker razen nekaj prask in odrgnin ni bilo večjih nesreč. Zato lahko rečemo, da smo imeli izredno srečo, saj bi se lahko zgodila težka nesreča zaradi slabo napravljenega odra za pleskanje.

Med večja dela pri remontu proizvodnih strojev spada vsekakor brušenje gladilnega valja papirnega stroja I. Ta valj je bil deformiran po površini, kar je povzročilo velike težave in kvarilo kvaliteto izdelkov, posebno pri izdelavi Filter-krep papirja in izdelovanju enostransko gladkih papirjev. Škoda je samo ta, da nam kratko odmerjeni čas ni dopuščal, da bi obrusili še gladilna valja stroja II in kartonskega stroja I, ki imata iste napake kot prej omenjeni stroji. Ta dela odlagamo že nekaj let, to pa predvsem iz razloga, da naših izdelkov zelo primanjkuje na tržišču in jasno s tem v zvezi so tudi letni proizvodni plani zelo napeti.

Zaradi omenjenega smo primorani obratovati tudi večino nedelj, kar, jasno, še bolj otežkoča redno vzdrževanje naših proizvodnih strojev, za kar smo v prejšnjih letih izkoristili vse nedelje. Naj povemo, da v državah z razvito papirno industrijo trajajo remontni več tednov, včasih tudi mesecev.

Tudi papirničarji na Količevem upamo, da se bo situacija glede tega izboljšala, to pa predvsem ob vse večjem vključevanju novih kapacitet in uvedbi 42-urnega delovnega tedna.

Vsi omenjeni problemi tudi terjajo od nas, da še krepkeje vztrajamo pri zahtevah postaviti še enega stroja za proizvodnjo sestavljenih kartonov, ker le na ta način bomo lahko zagotovili drugim našim, že iztrošenim proizvodnim strojem, potreben čas za temeljit remont, kakor tudi za rekonstrukcije, ki so jih potrebni zaradi zastarelosti in so jih tudi že zdavnaj zaslužili.

Franč Pančur

s skandinavskimi tvrdkami

CELULOZNI OBRAT IN PAPIRNI STROJ V

Karlstads Mekaniska Werkstad, Karlstad. — Z omenjeno tovarno smo postavili osnove za izdelavo ponudb za:

- obrat priprave lesa,
- kuharijo,
- sortacijo, pralnico,
- papirni stroj.

V začetku firma ni kazala preveč interesa, predvsem zaradi tega, ker so prejeli že več zahtev za ponudbe, ki pa zahtevajo precejšnjo predhodno obdelavo in s tem znatne stroške. Končno smo se dogovorili, da bodo ponudbe za te naprave izdelali do 15. oktobra t.l. Tveganje predstavlja nerazčiščeno financiranje, kajti tovarne same ne razpolagajo s sredstvi za financiranje na daljšo dobo in so glede tega odvisne od bank in meddržavnih sporazumov.

Zahtev po kreditiranju zato namenoma nismo postavljali že sedaj, da bi si zagotovili ponudbe.

Kamyr, Karlstad — omenjena firma, ki najtesneje sodeluje z KMW, nam je prvo ponudbo že dostavila na podlagi obiska v Zürichu. Dogovorili smo se le za dodatek k ponudbi za belilnico, zaradi spremembe kapacitet ter

Söderhams. — S predstavniki te tvrdke smo razpravljali o ponudbi in možnostih nabave lesočistilnih naprav. Ponudbo bomo v kratkem prejeli, moramo pa jim dostaviti še nekaj dokumentacije o obratu Medvode.

Na Švedskem sva si ogledala tudi dve papirnici. Najprej v Bilerudu premazni stroj Beloit, ki obratuje nekaj mesecev, ter novo tovarno magnefitne celuloze v Nymöli. V slednji sva si ogledala vse oddelke, še posebej pa specifične naprave za regeneracijo in kotlarino. Preseneča velika proizvodnost tega obrata, saj po njihovih navedbah potrebuje samo 4,5 ure dela za 1 tono celuloze. To sicer ni nič čudnega glede na dejstvo, da sva redko videla več kot 2 delavca na enem mestu in še ta sta bila zaposlena bolj na vzdrževalnih delih in pri nadzorovanju naprav. To pomeni, da pravega »proizvodnega« delavca, kar pri nas večkrat poudarjamo, tudi ni več. Delo v neposredni proizvodnji so zamenjali stroji, delavcu je ostal le še nadzor, koordinacija upravljanja in vzdrževanja naprav. Jasno je, da za ta posel zahtevajo večje kvalifikacije, zato ima-

pletno. Obravnavali smo celoten celulozni obrat s produkcijo 60.000 ton celuloze letno (prav tako magnefitni postopek) z alternativnimi ponudbami za zmanjšano kapaciteto 40.000 ton na leto. Alternativne ponudbe za obe kapaciteti smo zahtevali tudi pri drugih izvajalcih na Švedskem. S primerjavo kapacitet ter cen za obe alternativni bomo lahko imeli jasen pregled glede ekonomske upravičenosti postavitev kapacitet.

Dogovorili smo se tudi o ponudbi za kombiniran papirni stroj za pergamin ter druge tiskarske in pisalne papirje, enake kapacitete kot pri drugih ponudnikih.

Dobave iz Finske bi bile ugodne zaradi tega, ker bi šle vse po eni pogodbi preko METEX. Izdelava ponudb pa se bo zelo zavlekla, ker jih ne bodo poslali, dokler ne bo rešeno vprašanje financiranja na kredit. Finska ima kot mala država le omejene možnosti kreditiranja in bo težko angažirati toliko sredstva za našo tovarno, ker se je ta organizacija že angažirala za nekatere objekte v naši državi. Po prejetih informacijah pa so bila

stavlja pa še petega. Zanimivo je tudi uvajanje televizije za obratni nadzor, tako da v začetni fazi dobivajo vodilni strokovnjaki vse važnejše podatke o trenutnem stanju produkcije preko televizijskega zaslona. To je šele začetek, kasneje pa nameravajo uvesti televizijo v direktni nadzor obratov.

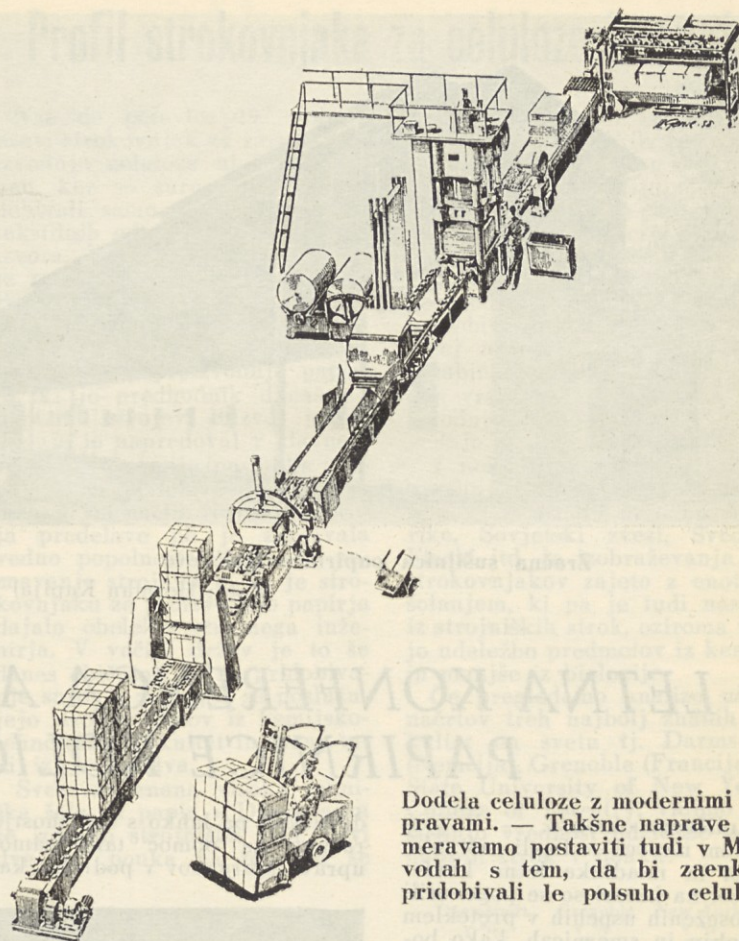
Ta tovarna predeluje tudi precejšnje količine ruskega lesa, kar je zaradi bližine meje razumljivo. V splošnem pa smo iz razgovorov na Švedskem in na Finskem ugotovili, da imajo prav tako precejšnje probleme z lesom, katerega nimajo zmeraj dovolj. Papirničarji se pritožujejo, da šepa tudi preskrba s celulozo. To naju je precej začudilo, ko sva v isti sapi zvedela, da je več starejših celuloznih obratov zaprlo. Tudi sama sva videla v stari tovarni Kaukopää I. delno demontrirano celulozno tovarno z zmogljivostjo več kot 30.000 ton sulfite celuloze letno, ki od lani ne obratuje. Vidi se, da je vprašanje rentabilnosti starejših naprav (za naše pojme precej novih strojev) izredno kritično.

Na povratku smo v Manheimu pri BASF, dobili informacije o postopkih premazovanja. Mnenja tamkajšnjih strokovnjakov so tudi deljena. Obljubljena nam je bila tudi tehnična pomoč pri zagonu ter tudi pri predhodnem raziskovanju.

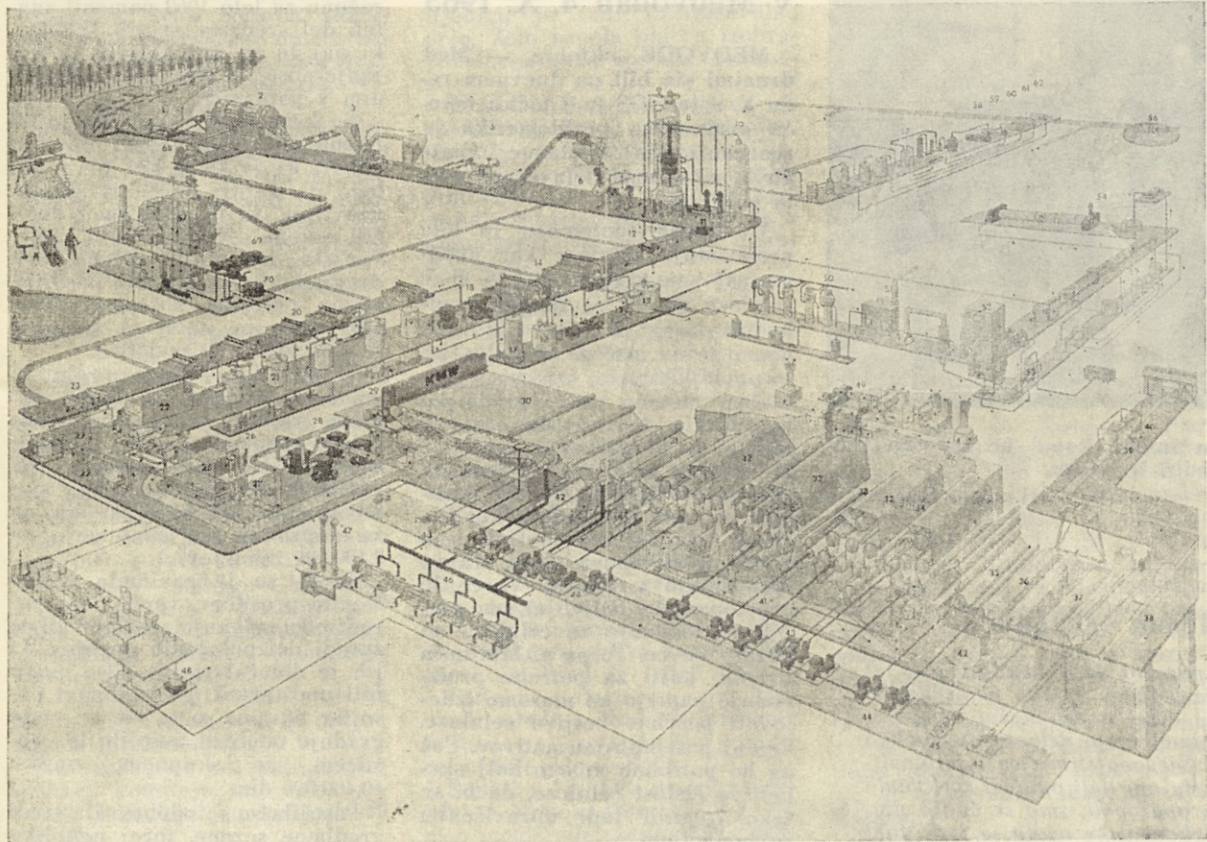
pred kratkim pogajanja med obema državama za nova posojila, o čemer bomo morali dobiti točnejša pojasnila. V teku meseca bo tudi METEX raziskal možnost kreditiranja, o čemer nas bo obvestil.

Preden pa ne bo razčiščeno vprašanje financiranja, pa se ne bodo resneje lotili idejnega projektiranja in sestavljanja ponudb. Zato jih lahko pričakujemo šele v začetku drugega leta ali v najboljšem primeru konec decembra 1963. Za tehnične strokovnjake te firme je naš projekt interesanten in so ga angažirali na delu ne glede na stališče komercialistov, da je treba prehodno razčistiti vprašanje financiranja.

Tvrdka Beloit nam je omogočila tudi ogled premaznega stroja v Kaukopä. S strojem so strokovnjaki prav zadovoljni in niso imeli večjih težav pri obratovanju. Asortiment pa je drugačen kot naš, tu izdelujejo le razne ambalažne-premazne papirje. Uspešno nama je na kratko pregledati tudi druge obrate te največje papirnice v Evropi. Žal je bilo premalo časa, da bi si lahko ogledali vse zanimivosti te impozantne tovarne. V novem obratu delajo 4 papirni stroji Beloit, po-

Dodela celuloze z modernimi napravami. — Takšne naprave nameravamo postaviti tudi v Medvodah s tem, da bi zaenkrat pridobivali le polsuho celulozo

Pregledna shema kompletnega papirnega kombinata (sulfat)

za celotno instrumentacijo ter za izjemalni stroj, in to v istem roku kot s KMW.

Nordstroems Limbanor, Stockholm. — Omenjena firma je sodelovala pri gradnji tovarne Nymöla in sicer pri regulacijskih napravah za regulacijo MgO in SO₂ in pri transportnih napravah. Tudi ponudba za nas bo vsebovala te objekte, poleg tega pa še pripravo lesa ter dodelavo polmokro celuloze.

Omenjena firma nam je omogočila tudi ogled tovarne Nymöla.

Rosenblads patenter, Stockholm. — To podjetje je prav tako sodelovalo v gradnji Nymöla skupno z ameriško firmo Babcock & Wilcox Company pri napravah za zgoščevanje odpadle lužine, kar nam bo ponudilo z alternativnimi kapacitetami.

Sunds Verkstaeder AB, Sundewal. — To podjetje nam je dobavilo belilnico v Medvodah, ter bo njihova ponudba vsebovala še drugi povečani štrang belilnice, čistilnice, sortirnice in izjemalni stroj za polmoko celulozo. Razpravljali smo še o nekaterih problemih v sedanji belilnici. Izdelana bo tudi ponudba za napravo za klor-dioksid, ki so poslana skupno z drugimi do srede oktobra, kar je že storjeno.

jo tudi na Švedskem težave s strokovnim kadrom, katerega ni dovolj.

Manjka tudi inženirjev raznih strokov. Temu važnemu vprašanju bo treba posvetiti vso pozornost tudi pri nas in že sedaj pričeti s sistematično vzgojo vodilnega in drugega kadra za posamezne nove naprave.

Na koncu pa še nekaj o finančnih pogojih za takšne dobave na Švedskem. S tem se tam ukvarjata dve bančni grupi, pri katerih je možno dobiti posojila. Kredit na 10 let, kakršnega želimo mi, je možno dobiti le s kombinacijo plačilnih rokov pri obeh grupah. Konkretnih pogajanj za kredite še seveda nismo imeli, ker bo to prišlo na vrsto šele po tehničnem razčiščevanju na podlagi ponudb. Možnost kreditiranja je odvisna tudi od trenutnih meddržavnih plačilnih in kreditnih sporazumov.

FINSKA

Tovarne, ki izdelujejo opremo za celulozno oz. papirno industrijo, imajo v Helsinkih svojo centralno organizacijo METEX. Po proučitvi naših zahtev smo ugotovili, da nam tovarne, združene v METEX — lahko dobavijo vse zaželeno naprave kom-

Trenutno stanje naših investicij

Najbližje realizaciji je premazni stroj, za katerega imamo glavne ponudbe že zbrane. Izdelane so primerjave, odprto pa je vprašanje financiranja dodelavnih strojev na kredit, kajti dobava je omejena v glavnem na Nemčijo, kjer pa so možnosti za kredit zelo majhne. Potrebno bo male dobave kombinirati z večjimi aranžmaji v zvezi z nabavami drugih tovarn. Vsekakor bo treba precej spretnosti pa tudi sreče, če bomo hoteli dobiti vsaj srednjeročne kredite.

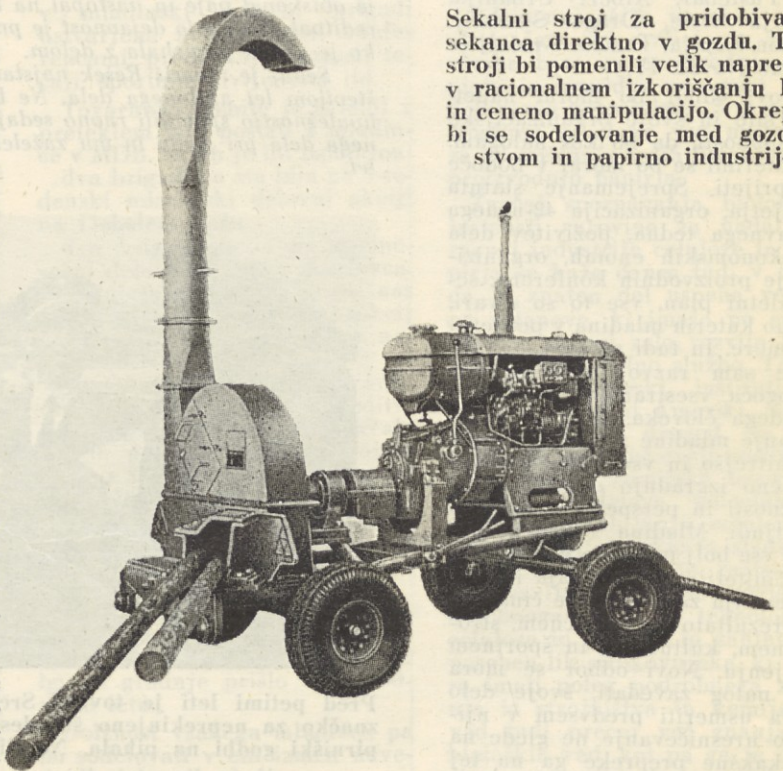
Do sedaj smo prejeli za papirni stroj V. že dve ponudbi, druge pričakujemo do konca meseca.

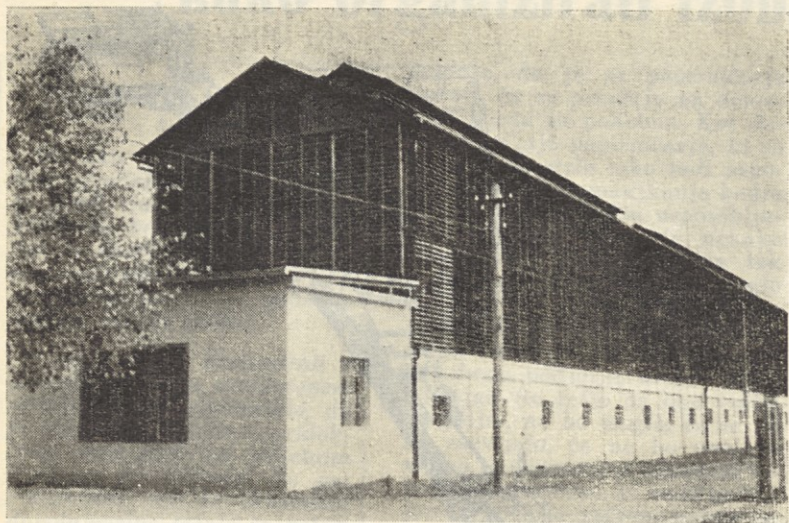
Za papirni stroj in celulozne naprave bodo investicije mnogo večje, kot pa so bile odobrene od Jugoslovanske investicijske banke. Zato bomo morali zaprositi za naknadno odobritev na podlagi novega elaborata, katerega pa žal ne moremo sestaviti, dokler ne prejmemo ponudb in drugih podatkov o napravah, potrebnih za magnefitni postopek.

Te dni bomo tudi osebno informirali merodajne pri JIB v Beogradu ter SGB v Ljubljani o tem, v kakšni fazi so naše investicije.

J. L.

Sekalni stroj za pridobivanje sekanca direktno v gozdu. Taki stroji bi pomenili velik napredek v racionalnem izkoriščanju lesa in ceneno manipulacijo. Okrepilo bi se sodelovanje med gozdarstvom in papirno industrijo

Zračna sušilnica papirnice Količevo
(Foto: Herman Kaplja)

LETNA KONFERENCA AKTIVA ZMS PAPIRNICE KOLIČEVO

Količevo, oktobra. — V preteklem mesecu so imeli naši mladinci dosegli leto konference, na kateri so se pogovorili o doseženih uspehih v preteklem obdobju in smernicah, kako bodo delali v prihodnje.

Iz posameznih poročil je bilo razvidno, da so mladinke in mladinci dosegli lepe rezultate na športnem polju in da so sodelovali z uspehom pri kulturnih prireditvah in proslavah, ki jih je organiziralo DPD »Franc Bukovec« in, ki so bile prav zaradi sodelovanja mladine na visoki ravni. Največjo pozornost pa so posvetili izobraževanju, saj je kar 59 mladih ljudi obiskovalo v tem letu razne šole in tečaje. Tudi izleti in ekskurzije so v letošnjem letu dobro uspevali. Namen teh ekskurzij je bil predvsem, da so se seznanili z mladino v drugih podjetjih in videli v kakšnih pogojih delajo. Ta srečanja so prinesla mnogo koristnega v izmenjavi izkušenj v delu mladinskih organizacij v posameznih podjetjih.

Organizirali so tudi klubske večere, da bi se mladina v kolektivu med seboj dodobra spoznala in pogovorila o problemih, ki jih težijo. Ti klubske večeri pa niso najbolje uspeli zaradi premajhnega obiska mladine. Vzrok za to pa je bila lahko tudi slaba organizacija in propaganda. Na konferenci je bilo tudi ugotovljeno, da posveča mladina premalo pozornosti problemom v proizvodnji, samoupravljanju in sploh celotnemu poslovanju podjetja.

Izvoljen je bil nov mladinski odbor, katerega člani so:

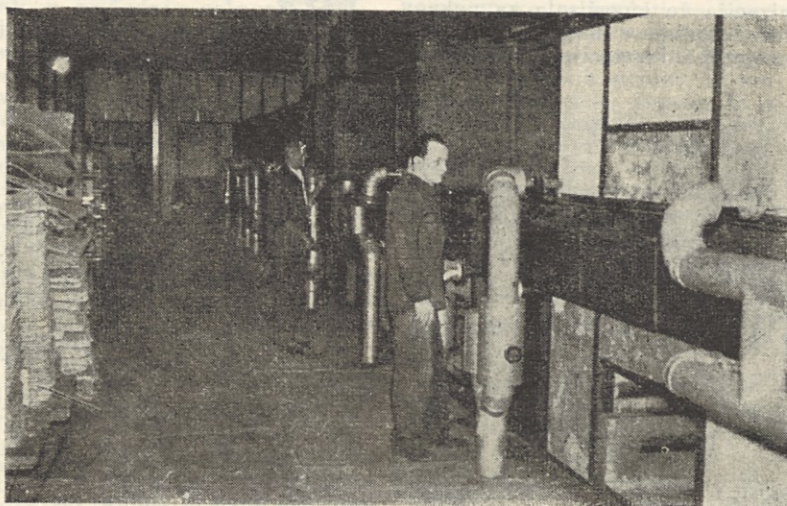
Janez Cerar — predsednik, Marinka Grčar — sekretar, Milena Pančur — blagajnik in člani: Rudi Paštebar, Albert Urbanija, Marija Stele, Drago Štrukelj, Anton Kaplja, Tončka Grošelj in Franc Novak IV.

Novi odbor bo moral napeti vse sile in svoje organizacijske sposobnosti, da bo kos nalogam, s katerimi se bo moral v bodoče spoprijeti. Sprejemanje statuta podjetja, organizacija 42-urnega delavnega tedna, poživitev dela v ekonomskih enotah, organiziranje proizvodnih konferenc, sedemletni plan, vse to so stvari, mimo katerih mladina v podjetju ne more. In tudi ne sme.

Že sam razvoj naše družbe omogoča vsestransko razvijanje mladega človeka. Aktivno sodelovanje mladine v prizadevanjih za hitrejšo in vsestransko socialistično izgradnjo odpira široke možnosti in perspektive za mlade ljudi. Mladina s svojim delom vse bolj prerašča v pomembno činiteljico usmerjanja in prizadevanja za doseganje čim lepših rezultatov v političnem, strokovnem, kulturnem in športnem življenju. Novi odbor se mora teh nalog zavedati, svoje delo mora usmeriti predvsem v njihovo uresničevanje ne glede na to, kakšne prepreke ga na tej poti čakajo. V teh svojih prizadevanjih pa lahko s sigurnostjo računa na pomoč tako samoupravnih organov v podjetju, ka-

kor tudi drugih družbeno-političnih organizacij v podjetju.

D. M.

Kljub precejšnji kapaciteti tudi za sušilni kanal ne zadošča več. Potrebno bo zgraditi še enega

(Foto: Herman Kaplja)

Tovariš Srečko Rešek - srečno!

VEVCE, oktobra. Ne zgodi se pogosto, da je nekdo kar 48 let aktiven v podjetju. Naš Sreč pa je prišel v vevško papirnico že 2. maja 1916. leta in nepretrgoma delal v embalažni delavnici kot embalažni mizar. Vsa leta je imel svojo delavnico, posebno kar zadeva red, na zavidni višini. Njegovo stremenje po kvalitetnem delu in pa utrjena praksa sta mu dali odlično spričevalo in priznanje. Ko smo ga pri delu opazovali, smo se čudili njegovi ročni spretnosti. Kot vodja ekonomske enote je tudi znal delo organizirati, ker je znal sam dobro delati.

Priznanje pa zasluži tudi njegovo delo izven delovnega mesta.

Takoj po prvi svetovni vojni, 1918. leta je — godbenik-samouk — pristopil k prosvetni godbi o Polju. Sprejel je nalogo, ki jo je vse do danes vestno izpolnjeval: redno dvakrat na teden je obiskoval vaje in nastopal na koncertih godbe in drugih prireditvah. To svojo dejavnost je prekinil samo od leta 1941—1945, ko je godba prenehala z delom.

Sedaj je tovarš Rešek najstarejši aktiven član, z največjim številom let aktivnega dela. Ne bi bilo prav, če se ga ne bi s hvaležnostjo spomnili ravno sedaj, ko praznuje 45-letnico aktivnega dela pri godbi in mu zaželeli še mnogo zdravih in srečnih let.

Pred petimi leti je tovarš Srečko Rešek prejel spominsko značko za neprekinjeno štiridesetletnico sodelovanja pri papirniški godbi na pihala. Na sliki: prizor ob podelitvi značke

Ozko grlo v proizvodnji lepenke

Količevo, oktobra. — Proizvodnja lepenke predstavlja količinsko 7,1% od celotne proizvodnje naše tovarne, medtem ko znaša čisti dohodek od proizvodnje lepenke 21,6% celotnega čistega dohodka po podatkih za leto 1962. Iz tega je razvidno, da predstavlja lepenka kljub manjši tonaži v primerjavi z drugimi izdelki papirja in kartona lep finančni izkupiček.

Iz leta v leto proizvajamo vse več specialnih lepenk, ki zahtevajo daljši in preciznejši postopek tako pri izdelavi kakor tudi pri dodelavi. Stroji, na katerih te proizvajamo, pa so ostali isti kot so bili pred nekaj leti, tako da danes niso več kos nalogam.

Zaradi povečanja produktivnosti in razmerja med specialno in

navadno lepenko se je pojavilo ozko grlo v dodelavi lepenke. To je predvsem sušenje lepenke. Pri nas uporabljamo dva načina sušenja. Prvo je zračno sušenje, kjer lepenka prosto visi v zračni sušilnici in je sušenje odvisno samo od vremenskih razmer, drugi način pa je parno sušenje v sušilnem kanalu. Prav zaradi povečanja proizvodnje specialnih vrst lepenk, katere v pretežni večini sušimo v parnem sušilnem kanalu, ne moremo sproti posušiti vse proizvedene lepenke, temveč se lepenka kopiči, kar pa nam povzroča težave v nadaljnji proizvodnji. S preходом na 42-urni delovni teden bomo proizvedli oz. izdelali še več lepenk, s tem pa še bolj zaostri vprašanje sušenja. Zaradi tega bomo morali dobro premisliti, kako bomo organizirali ta prehod na skrajšani delovni čas v lepenčnem oddelku. Zato bomo morali napeti vse sile za odpravo omejenega ozkega grla. To pa je že pri sedanjih proizvodnji možno le s postavitvijo novega sušilnega kanala.

L. E.

X. seja obratnega delavskega sveta v Medvodah 4. X. 1963

MEDVODE, oktobra — Med drugimi sta bili na dnevnem redu X. seje ODS tudi točki: tekoča proizvodna problematika in reorganizacija poslovne enote glede na sklepe delavskega sveta podjetja.

V mesecu septembru je bila proizvodnja celuloze kar ugodna, saj smo dosegli 99,1% čiste celuloze ali 101%, skupno z odpadno snovjo. Z dobavo lesa nimamo težav, pač pa se pojavlja pri hipokloritu, saj smo v preteklem mesecu prav zaradi pomanjkanja te surovine morali zaustaviti obratovanje belilnice za več kot teden dni. S tem, da smo proizvajali le beljivo celulozo po istih normativih kot beljeno celulozo (uporabljali smo 65% neočiščenega lesa, razen tega imajo v obratu Vevče le enostopenjsko beljenje), smo prejeli reklamacije za celulozo od obrata Vevče. To pa ni bila naša krivda, kajti za potrebe proizvodnje papirja ne moremo izdelovati posebne beljive celuloze, ker ni posebnih normativov. Pač pa bo potrebno mnogo bolj skrbeti za čistost celuloze, da bi se tako izognili tudi upravičenim reklamacijam.

Na seji je bilo poudarjeno, da mora vsak delovodja oziroma vodja oddelka ali skupine, 100% odgovarjati za delo, za ljudi in disciplino. On daje naloge, vodi in nadzira delo, graja, pa tudi kaznuje. Ves vodstveni kader se mora prilagoditi tem principom, od katerih ne more biti odstopanj.

V skladu s sprejeto organizacijo podjetja je bilo potrebno uveljaviti nova organizacijska načela v poslovnih enotah. Organizacija poslovne enote uvaža nekatere bistvene spremembe. Dosedanja funkcija tehničnega vodje obrata in šefa proizvodnje se ukine. Zato morata toliko večjo tehnično odgovornost prevzeti direktor poslovne enote in vodja proizvodnih obratov, ki naj bo glavni tehnolog poslovne enote. Sama proizvodnja celuloze se deli na dve fazi in poleg tega je še pinotan. Služba vzdrževanja se delno reorganizira s tem, da se uvede priprava dela za strojno, elektro in gradbeno vzdrževanje. S tem bo omogočeno sistematično, kvalitetno, tekoče in strokovno vzdrževanje strojev in naprav. Samostojna in nova služba je nabava tehničnega materiala.

To so najbolj značilne črte nove organizacije poslovne enote Medvode, ki zagotavlja uspešnejše, hitrejšo ter kvalitetnejše reševanje problemov.

NA KOLIČEVEM BI IMELI RADI POCENI STANOVANJA

Količevo, oktobra. — Nekaj let nazaj se je južno od Papirnice Količevo do glavne ceste Ljubljana—Maribor razprostiral pust prod, kotanjast ter poraščen z redkim pritlikavim grmičevjem. Tu so se včasih podili otroci, še sli Indijance ter nabijali žogo.

Na tem predelu sedaj skoraj ne najdeš več proste parcele. Celotno področje je zazidano z individualnimi hišicami, ki so jih postavili delavci, zaposleni v papirnici in v drugih okoliških podjetjih. Vse te hišice so si postavili graditelji skoraj izključno z lastno prizadevnostjo z minimalnimi sredstvi, ki so jih dobili kot posojilo pri raznih bankah, občinskem stanovanjskem skladu ali pa kje drugje. Se pravi, pri teh gradnjah je bila najmočnejša in odločujoča pobuda posameznikov.

Prav ta razmišljanja in izražena pobuda posameznikov je pripeljala kolektiv Papirnice Količevo in njene samoupravne organe do določitve, da podprejo iniciativo graditeljev ter omogočijo hitrejšo in cenejšo gradnjo individualnih stanovanjskih hiš. Zato je delavski svet že ob razporeditvi sredstev po zaključnem računu za leto 1962 namenil znaten del sredstev svojih skladov, ki naj bi se uporabljalo za dajanje posojila delavcem, zaposlenim v papirnici.

Na kasnejšem zasedanju je bil imenovan sedemčlanski upravni odbor, ki je imel kot prvo nalogo, da sestavi pravilnik sklada. Pravilnik, ki je usklajen z določili zakona o financiranju stanovanjske izgradnje, določa med drugimi, kdo lahko dobi posojilo, višino posojila, obrestno mero, rok vračanja, okoliš, v katerem se sme zidati in podobno.

Ko je bil pravilnik sprejet in določena sredstva za posamezne vrste gradnje, je upravni odbor sklada razpisal posojilo za gradnjo novih stanovanjskih hiš 12.600.000 din, za dograditev stanovanjskih hiš 5.250.000 din, in za popravilo ter adaptacijo pa 2.100.000 dinarjev.

Za to se je zanimalo veliko število prosilcev, vendar vsi, zaradi pomanjkanja sredstev ali pa zaradi neizpolnjenih pogojev, ki jih je določal razpis, niso mogli biti upoštevani pri odobritvi posojila. Skupno so za vse tri vrste gradnje odobrili posojilo 18 prosilcem, v skupnem znesku 10.400.000 din.

Posojila so se odobraval sredi gradbene sezone, torej nekoliko pozno, zato je razumljivo, da so razmeroma slabo izkoriščena. Od skupnih odobrenih sredstev je bilo do srede septembra izkoriščenih le 4.742.552 din, kar pomeni le dobrih 45%. Vseeno pa bi bilo potrebno, da se pospešijo gradbena dela, dokler traja suho vreme. Na ta način bomo dosegli, da sredstva, ki so bila za to odobrena, ne bodo ležala neizkoriščena, po drugi strani pa to, da investitorji pridejo čimprej do svojih stanovanj. Naloga upravnega odbora sklada za zidanje stanovanjskih hiš je, da pregleda pri posameznih koristnikih posojila, kako ga koristijo, kako napreduje gradnja, ali se sredstva sklada trošijo po določilih in za namen, ki jih določa pravilnik ter ne nazadnje, da se skuša pospešiti izkoriščanje posojil in s tem samo gradnjo.

Na Količevem smo mnenja, da je taka oblika pomoči individualnim graditeljem uspešna in da bo v mnogočem pripomogla k omilitvi stanovanjske stiske.

Na ta način aktiviramo vsa razpoložljiva sredstva posameznikov, njegovo osebno iniciativo, vse skupaj pa se zrcali v hitrejši in cenejši gradnji. Zato ob zaključku poslovnega leta in razdelitvi sredstev skladov, delavskemu svetu ne bo težko sprejeti sklep o nadaljevanju takega načina financiranja tudi v prihodnjem letu.

-di

Konferenca Zveze mladine obrata Vevče

VEVČE, oktobra. V četrtek, 24. oktobra, popoldne je bila v konferenčni sobi upravne zgradbe redna letna konferenca mladinske organizacije obrata Vevče. V tem času so v tiskarni že lomili to številk, zato ne moremo že zdaj objaviti poročila o poteku konference in njenih sklepih. To bomo storili prihodnjič. Danes objavljamo nekaj izvlečkov iz poročila tovarniškega komiteja ZMS tega obrata.

ORGANIZACIJSKI SESTAV TOVARNIŠKEGA KOMITEJA

V tovarniškem komiteju je 15 članov; 2 mladinki in 13 mladincev. Zaposleni so na delovnih mestih v proizvodnji, vzdrževanju in upravno-tehničnem sektorju. Iz vsakega izmed teh sektorjev je bilo 5 članov. Zaradi odhoda nekaterih članov iz podjetja, smo med letom kooptirali 3 nove, tako da je delo potekalo normalno.

Razdeljene naloge po komisijah so bile več ali manj opravljene. V celoti je bil izpolnjen program dela in sicer na področju idejno vzgojne in izobraževalne dejavnosti. To je bila predvsem zasluga prizadevnega predsednika komiteja. Slabše je bilo glede uresničevanja športne dejavnosti, ker do nedavnega nismo imeli prizadevnega športnega referenta.

Večje uspehe dela komiteja pa je preprečilo dejstvo, da je bila udeležba na sestankih komiteja nekajkrat nezadovoljiva. Vzroki za to so bili včasih opravičljivi (izmensko delo, bolezen, dopusti), vzrok neudeležbe na sestanku pa ni opravičljiv zaradi baje »perfektnega« filma, ki so ga vrtili v kinu Vevče.

Kljub temu je tovarniški komitej izpolnil pričakovanja. Od 15 članov komiteja jih je dve tretjini sledilo razvoju in nalogam mladinske organizacije, žal pa tretjina članov ni izpolnjevala svojih nalog.

KADROVSKA PROBLEMATIKA

Večni spremljevalec dela naše mladinske organizacije je kadrovska vprašanja. Temu smo v preteklem obdobju posvetili veliko pozornosti in smo posamezne mladince vabili na razširjene sestanke tovarniškega komiteja. Te razširjene sestanke smo prirejali iz dveh vzrokov:

— zaradi slabega kontakta članov komiteja z drugimi člani ZMS oziroma nekvalitetnega prenašanja sklepov komiteja članom organizacije;

— perspektivni kader se je na ta način seznanjal z obravnavano problematiko.

Na razširjene sestanke tovarniškega komiteja smo tako povabili vsakokrat še kakšnih 10 mladih.

Te oblike dela z bodočimi mladimi aktivisti niso najbolj primerne, ker večina mladih še nima izkušenj, niti veselja do vsebinskega in poglobljenega dela v Zvezi mladine. Da si pridobimo oba važna momenta, veselje in smisel za delo v Zvezi mladine, je naloga novega tovarniškega komiteja, usmeriti vsa svoja prizadevanja v to smer. Predlagamo konferenci, da sprejme sklep o organiziranju seminarja ali predavanj za mlade aktiviste in člane TK z namenom dvigniti ideološko-politični nivo mladine našega obrata.

DELO TOVARNIŠKEGA KOMITEJA IN NAŠE MLADINE

Na prvem sestanku tovarniškega komiteja smo si razdelili delo na več področij: idejno-vzgojno, izobraževalno in športno področje. Po programu dela Zveze mladine je idejno-vzgojno in izobraževalno delo temeljilo predvsem na organiziranju predavanj in ekskurzij. Program je bil skoraj v celoti izpolnjen, razen dveh predavanj, ki jih bomo vključili v novi program dela TK.

Kaj smo dosegli s takim načinom dela v TK? Predavanj smo imeli 9, pritegnila pa so 408 mladih poslušalcev. Tako jih je bilo na vsakem predavanju po-

prečno 45. Te številke povedo, da je bila vsebina predavanj pestra in zanimiva. Največ poslušalcev je bilo na potpisnih predavanjih, ki so bila spremljana z barvnimi diapozitivi. Diapozitivi so prikazovali našo Dalmacijo, Ameriko, Italijo — življenje, običaje in navade ljudi.

Po tematiki so bila zanimiva tudi 4 predavanja iz cikla »Šola za življenje«.

Veliko poslušalcev, starejših in mlajših, je pritegnilo zanimivo predavanje »O zunanje-političnih dogodkih, ki pretresajo svetovni mir«. S temi predavanji smo hoteli vzbuditi zanimanje mladine za politične dogodke. Prepričani smo, da z enim predavanjem nismo še vsega naredili, bomo pa v tej smeri delovali tudi v tekočem obdobju. Pri organiziranju predavanj smo tesno sodelovali z izobraževalnim centrom podjetja in Delavsko univerzo Moste-Polje. Obe partnerjema se za uspešno sodelovanje zahvaljujemo.

V nekaki povezavi s prej omenjenim, je tudi izobraževalno delo. Zelo uspešna oblika izobraževalnega dela so bile ekskurzije.

Ekskurzije so namenjene za splošni strokovni dvig mladine, še bolj pa so služile za zblizevanje naše organizacije z mladimi iz drugih podjetij, izmenjavo izkušenj pri delu mladinskih organizacij. Naj naštejemo nekaj ekskurzij:

— dne 22. decembra 1962. — TAM Maribor,

— dne 12. februarja 1963 — Saturnus in Izolirka v Mostah. Srečanje smo izkoristili za razgovor o delu mladine in za športno tekmovanje,

— dne 8. julija 1965. — obrat Medvode. Po ogledu obrata smo imeli skupno mladinsko proizvodno konferenco,

— dne 24. julija 1965. — pa smo si skupno z mladino obrata Medvode ogledali zagrebško tovarno papirja,

— dne 8. oktobra 1965. — obisk mladinskemu aktivu Tovarne verig Lesce-Bled in ogled obrata. Podobni namen je imel tudi obisk mladine obeh obratov dne 5. julija t. l. gospodarske razstave občine Moste-Polje.

Poprečno je bilo na ekskurzijah 26 članov. Ekskurzij se žal niso mogli udeleževati tisti mladinci, ki so najbolj prizadevni pri delu ZM našega obrata, predvsem zaradi izmenskega dela. Da odpravimo to slabost, predlagamo, da se mladinske ekskurzije upoštevajo tako, da bi imeli mladinci, ki gredo na ekskurzije, dela prost dan, enako kot velja za ekskurzije, ki jih organizira izobraževalni center podjetja. Na ta način bo tovarniški komitej vabil na ekskurzije res samo prizadevne mladince in mladinke, druge pa spodbudil za aktivnejše sodelovanje z nami. S takim načinom dela želimo pridobiti na množičnosti in kvaliteti dela.

ŠPORTNO DELO

Uvodoma ugotavljamo, da rezultati dela na športnem področju niso najboljши. Za organiziranje treningov v vseh športnih panogah smo imeli na eni izmed sej tovarniškega komiteja referente za posamezne panoge športa. Večina jih ni izpolnila pričakovanih. Izgovori, da jih izmensko delo ovira pri športni aktivnosti, niso najbolj prepričljivi. Iz prakse je razvidno, da so bili zadnji treningi pred tekmovanji, posebno pa pred športnimi igrami, najbolj obiskani (ne oziroma se na izmensko delo). S takim načinom dela med letom (rednimi in dobro obiskanimi treningi), bi rezultati bili prav gotovo ugodnejši.

Kljub navedenemu, lahko zabeležimo naslednja športna srečanja mladinskih ekip z drugimi športniki:

— 26. januarja 1963 smo organizirali šahovski dvoboj med mladinci iz samskega doma Dobrunje,

— 28. januarja 1963 pa srečanje s športniki Saturnusa in Izolirke v šahu in streljanju.

Igrali smo še z ekipami: Gradis-centralni obrati — odbojka, šah, enkrat v Vevčah in v Mostah, JLA iz Most — odbojka, šah; prav tako enkrat pri nas, enkrat v Mostah.

Ekipa mladih odbojkašev in strelcev pa je sodelovala na tekmovanju 5. in 10. maja 1965, prirejenemu v počastitev dneva mladosti v Mostah.

V novembru 1962 je skupina 5 mladincev sodelovala na patrolnem teku, prirejenem v počastitev spomina narodnemu heroju Binetu Grajzerju.

Kot je razvidno, začetni uspehi so tukaj, vendar glede na število mladih, v obratu niso zadovoljivi. Kvaliteta, kot tudi množičnost v našem športnem življenju, zasluži komaj oceno zadovoljivo. Pogoji za bolj pestro športno življenje mladine so ugodni. Naloga tovarniškega komiteja in vseh mladih je pogledati se v delo te zdrave rekreacije mladih ljudi, v športno udejstvovanje.

PROIZVODNE KONFERENCE

V letošnjem obdobju dela naše organizacije smo upoštevali ugotovitve, da so proizvodne konference uspešna oblika dela mladinske organizacije v kolektivu, ker omogočajo mladim:

— da aktivno posegajo v reševanje konkretnih problemov proizvodnje in proizvodnih odnosov,

— da vplivajo na sprejemanje važnih sklepov in stališč podjetja ter ekonomskih enot.

Zato smo 17. decembra 1962 sklicali prvo proizvodno konferenco, kjer smo obravnavali s prisotnimi mladinci spremembo delovnega turnusa v osnovni proizvodnji — to je uvedbo IV. izmene. Konferenca ni najbolj uspela, saj je bila udeležba glede na število mladine, premajhna. Slaba udeležba je bila predvsem zaradi odpora starejših »papirničarjev« do IV. izmene. Vzdušje in odpor tistih začeti dni pa je prešel tudi na mlade. Začetni problemi so za nami tako, da je IV. izmena prešla že v navado vsem, pa tudi mladim.

Druga proizvodna konferenca dne 8. aprila 1963 pa je imela osnovni namen seznaniti upravo podjetja z dosedaj nerešenimi problemi — samskimi domovi in obratom družbene prehrane. Na konferenci smo tudi obravnavali in obsodili posamezne pojave nediscipline mladih in njihovo izostajanje z nedeljskega dela. Konferenci so prisostvovali sekretar podjetja, ekonom in obratni zdravnik. Vsi problemi pa še do danes niso v celoti rešeni. Upamo, da bo v prihodnje več posluha za omenjene probleme, oziroma njihovo reševanje hitreje.

Mladinska konferenca v Medvodah je imela namen seznaniti mlade z investicijskim razvojem obeh obratov. Mladi o tem v glavnem niso razpravljali, kar je dokaz, da se mladina premalo zanima za razvoj obratov in so zato proizvodne konference več kot potrebne.

MLADINSKE DELOVNE BRIGADE IN NAŠE DELO

Mladinske delovne brigade lokalnega, republiškega in zveznega značaja postajajo vedno bolj pomembna oblika dela mladine, zlasti še, če upoštevamo, da letno sodeluje na delovnih akcijah čedalje več mladine. Vedno bolj se pojavlja težnja, da naj mladinska delovna brigada pomeni nadaljevanje pro-

Profil strokovnjaka za celulozo in papir

Vse do polovice 19. stoletja pravi strokovnjak za razvoj proizvodnje celuloze ni bil potreben, ker so surovino za papir dobivali samo s predelovanjem tekstilnih odpadkov rastlinskega izvora. Papirna proizvodnja se je razvijala v obliki obrtništva. Postopek izdelovanja je bil ročen, dokler ni Francoz Luis Robert leta 1798 iznašel in konstruiral stroj za proizvodnjo papirja, ki je predhodnik današnjih papirnih strojev. Razvoj proizvodnje je napredoval v glavnem v izpopolnjevanju postopka predelave in obdelave surovin na mehaničen način. Nujnost razvoja predelave pa je zahtevala vedno popolnejše stroje in poznavanje strojništva. To je strokovnjaku za proizvodnjo papirja dajalo obsežnejše strojno inženirje. V večini držav je to še danes običajno, le za pridobivanje surovin za papir se poslužuje strokovnjakov iz kemijsko-tehnoloških fakultet in manj tudi iz gozdarstva.

Svetovno znana visoka tehniška šola za papir v Darmstadtu je izrazito strojniška šola. Prvi dve leti pouka na tej šoli se

prav v ničemer ne razlikuje od pouka na strojniških fakultetah in daje prav skromno znanje iz kemijskih ved. Držijo se vodila, da naj bo inženir za papir strojni inženir s specializacijo za papir. Na univerzi v Darmstadtu poučujejo tehnologijo celuloze kot posebno stroko. Pri tem sistemu pridobivanja strokovnjakov je torej nujno, da so za papirne kombinatne neobhodno potrebni dve vrsti inženirjev, tj. za proizvodnjo celuloze in za proizvodnjo papirja.

V nekaterih drugih državah z razvito papirno industrijo, kot npr. v Združenih državah Amerike, Sovjetski zvezi, Švedski, Finski itd. je izobraževanje teh strokovnjakov zajeto z enotnim šolanjem, ki pa je tudi nastalo iz strojniških strok, oziroma večje udeležbo predmetov iz kemije in manjše iz biologije.

Če pregledamo analizo učnih načrtov treh najbolj znanih fakultet na svetu tj. Darmstadt (Nemčija), Grenoble (Francija) in State University of New York-College of Forestry, vidimo naslednjo vrednost udeležbe posameznih strok v pouku:

	Darmstadt v %	Grenoble v %	New York v %
Biologija	—	15,7	12,5
Kemija in kem. tehnologija	2,4	19,9	30,0
Fizika in strojništvo	72,7	34,5	30,0
Specialne tehnologije	23,1	17,4	15,0
Ostalo	1,8	10,5	12,5

Razvoj industrije celuloze in papirja pa je zahteval svoje. Strokovnjak-strojinik, od tistega trenutka, ko so bile tekstilne surovine zamenjane s celulozo, ni več zadostil vsem zahtevam stroke. Zaradi tega je moralo biti strojništvo dopolnjeno z znanjem iz kemije in biologije. Res, iz biologije v manjši meri, ker so kot surovina za celulozo služili izključno iglavci. Ta surovina, lahka za predelavo, ni zahtevala izčrpnega znanja iz tega področja. Inženir vsake stroke s priučenim znanjem iz biologije, je znal proizvajati zelo dobro celulozo za papir. Danes, ko se ogromne potrebe po celulozi ne morejo zadovoljiti s predelavo iglavcev, nastaja potreba po izkoriščanju mehkih in trdih listavcev. Te naloge pa zahtevajo mnogo večje znanje iz bioloških ved. Pri tem nastaja še večji problem pri izkoriščanju mešanih tropskih gozdov, ki predstavljajo neizčrpen vir surovin te vrste.

gramskega in sistematičnega dela članstva Zveze mladine, povezanega s težnjami in delom aktivov tako iz gospodarstva, kot tudi s terena. Ta povezava pa je v mladinski delovni brigadi ustvarjena z brigadnimi konferencami, predavanji, raznimi tečaji, športnim življenjem itd.

Tovarniški komitej je sklenil v preteklem letu poslati 4 mladince v MDB. Sklep je bil izpolnjen: dva brigadirja sta bila na 3-tedenski mladinski delovni akciji na Debelem rtiču,

dva brigadirja pa na enomeščni delovni akciji v Karlovcu. V letošnjem obdobju pa nas pri organiziranju delovnih akcij čakajo predvsem naslednje naloge:

— Občasne delovne akcije mladine, ki bo delala na ureditvi športnega stadiona na Vevčah. To je ena izmed najvažnejših akcij v prihodnjem obdobju, saj mora biti interes mladih čimprej širši, izgradnja športnega objekta, ker bomo le tako mogli kvaliteto organizirati športno življenje.

— Mladinska delovna brigada, ki bo delala pri izgradnji samskega doma — stolpnice, kolikor bo do gradnje prišlo v prihodnjem letu.

Dolžnost vsakega mladince pa bo sodelovati v eni izmed navedenih delovnih akcij.

Proizvodnja papirja iz mešane lesa predstavlja nerešljiv problem za strokovnjake stare vrste, ker nimajo dovolj znanja iz biološke stroke. Če pa upoštevamo, da pomanjkanje iglavcev, posebno v našem podnebnju, zahteva oziroma bo zahtevalo še večjo porabo listavcev ali celo drugih surovin iz enoletnih bilk, bo znanje biologije za proizvodnjo celuloze še nujnejše.

Glede na teritorialno razporeditev je znanje biologije manj potrebno v severnih deželah, kjer prevladujejo iglavci in proizvajajo celulozo oziroma papir iz te vrste lesa. Čam dalje gremo proti ekvatorju, vse potrebnejši je strokovnjak s celotnim znanjem, tj. tisti tip inženirja, katerega praksa temelji na specifičnih teoretičnih osnovah. Ta potreba se kaže najbolj pri reševanju problemov izkoriščanja tropskih gozdov (Indija — bambus).

Problemi o strokovnosti postajajo vsakodnevni problemi in ne bi smeli biti tuji niti fakultetno izobraženim strokovnjakom niti srednje tehničnemu kadru. Kajti to povzroča druge težave, tudi pri reševanju osnovnih nalog v delokrogu inženirja in tehnikov, skratka probleme pri izpopolnjevanju proizvodnih procesov in napredku proizvodnje.

Eden največjih uspehov zadnjega časa pri razširjanju surovinske baze za proizvodnjo papirja je iznajdba postopka pridobivanja polceluloze. S tem postopkom so dane vse možnosti za izkoriščanje trdih listavcev za proizvodnjo papirja.

Značaj spoznavanja bioloških lastnosti surovin za nadaljnji razvoj industrije celuloze in papirja se kaže danes tudi v tem, da je znaten del uspeha vezan na ustanove, ki imajo po svoji osnovni nalogi zelo razvito biološko raziskovalno službo. To so različni gozdarski inštituti v Južni in Severni Ameriki, Nemčiji, v ZSSR in drugod. Na teh inštitutih so raziskovali postopek pridobivanja kemijske lesovine, postopek izdelave polceluloze, postopek izrabljanja celuloznih ostankov pri iztiskanju sladkorne pese itd. Vse te raziskave predstavljajo posebno poglavje sodobnega razvoja tehnologije celuloze in papirja in zahtevajo poseben lik strokovnjaka, ki mora imeti poleg podrobnega znanja iz strojništva in kemijskih ved tudi precej več znanja iz bioloških ved, kot pa ga je imel stari papirniški strokovnjak.

Zdravstveno zavarovanje delavcev v delovni organizaciji

Količevo, oktobra. — Že pred časom je »Naše delo« objavilo članek o spremenjenih predpisih o zdravstvenem zavarovanju. Danes objavljamo podoben članek, ki smo ga prejeli iz Količevega, predvsem zaradi tega, da bi tudi vsak delavec iz Količevega bolje spoznal to problematiko. Prepričani pa smo, da ne bo nobene škode, če članek preberejo tudi člani kolektiva tovarne Vevče-Medvode.

S predpisi o zdravstvenem zavarovanju je dana delovnemu človeku možnost, da v primeru potrebe izkoristi pravice, ki so mu zagotovljene s temi predpisi. Zavarovanci pogosto ne vedo, kdaj in kako lahko uveljavljajo svoje pravice zdravstvenega zavarovanja, zato nekaj pojasnil.

Delavec oziroma uslužbenec postane zavarovanec, ko sklene delovno razmerje z gospodarsko organizacijo in začne delati. Pravice, ki mu grejo iz zdravstvenega zavarovanja, obdrži delavec oziroma uslužbenec ves čas, dokler traja delovno razmerje in še 30 dni po prenehanju delovnega razmerja.

Zavarovanec, ki je bil pred prenehanjem delovnega razmerja zaposlen neprekinjeno 9 mesecev ali s prekinitvami 18 mesecev v zadnjih 2 letih, lahko obdrži določene pravice iz zdravstvenega zavarovanja tudi za dobo preko 30 dni, če se v roku 30 dni po prenehanju delovnega razmerja prikladi za zaposlitev pristojni posredovalnici za delo, tj. v našem primeru v Domžalah. Delavec ostane zavarovanec, dokler je prijavljen pri posredovalnici za delo.

Vsi delavci oziroma uslužbenici, ki so zaposleni vsaj polovico rednega delovnega časa, imajo naslednje pravice:

Osnovno zdravstveno varstvo, ki obsega: zdravniške preglede, zdravljenje v zdravstveni ustanovi, na bolnikovem domu, zdravila in druga zdravilna sredstva ter sanitetni material, potreben za zdravljenje, zdravniško in drugo strokovno nego in pomoč pred porodom, med porodom in po njem,

negi zob (izdiranje, plombiranje itd.),

zdravljenje v naravnih zdraviliščih s popolno oskrbo, kadar je tako zdravljenje nujno potrebno,

pravico do nadomestila plače (osebnega dohodka) ob boleznih in v primerih, ko zavarovanec izostane od dela po nalogu zdravnika,

do porodniškega dopusta in do nadomestila plače v času, ko je zavarovanka na porodniškem dopustu, ter do denarja za opremo novorojenčka (10.000 din),

do dela s skrajšanim delovnim časom zaradi nege otroka in do nadomestila plače za čas, ko zavarovanka zaradi nege ne dela, če je prejela nadomestilo plače v času porodniškega dopusta,

do povračila stroškov,

do pogrebne ob smrti družinskega člana in do pogrebne in posmrtnine ob smrti zavarovanca.

Vse te pravice uveljavljajo zavarovanci z zdravstveno izkaznico. Zdravstvena izkaznica je uraden dokument, v primeru, da jo zavarovanec izgubi, jo mora dati preklicati v Uradnem listu SRS. Zdravstveno izkaznico izda v podjetju referent za socialno zavarovanje na podlagi prijave v zavarovanje, osebne izkaznice, če je starejši od 15 let oziroma rojstnega lista in pa pismene izjave, da zdravstvene izkaznice še ni prejel niti kot zavarovanec niti kot družinski član. Če gre zavarovanec k zdravniku, mora biti zdravstvena izkaznica overjena vsak mesec znova. Žig velja le 30 koledarskih dni.

Zavarovanec ima pravico zdravstvenega zavarovanja tudi za člane svoje družine:

za zakonca, če ga preživlja, za otroke, zakonske, nezakonske, posvojene, tudi pastorki imajo pravico do zdravstvenega zavarovanja, če jih zavarovanec preživlja in če živijo z zavarovancem v skupnem gospodinstvu,

starši, stari starši, oči, mače, če so dovolj stari, oče 65 let, mati 55 let, če so brez premož-

nja in če jih zavarovanec preživlja,

zakonec zavarovanca, dokler je z njim v zakonu. Zakonec umrlega zavarovanca, ki po njegovi smrti ni pridobil pravice do družinske pokojnine, ker še ni dovolj star (mož 55 let, žena 40 let). Za te zavarovance se zavarovanje nadaljuje, dokler je redno priglasi pristojnemu zavodu za zaposlovanje delavcev v 90 dneh od smrti zavarovanca.

Razvezani zakonec, ki mu je s sodno odločbo priznana preživnina in če je ob razvezi zakona žena stara nad 45 let, mož pa nad 60 let. Za zakonca, ki ob razvezi še ni bil star 45 let oziroma 60 let, se zavarovanje nadaljuje po tem zakonu, če je invalid I. kategorije, torej če je nezmožen za delo.

Zavarovančevi otroci in otroci, ki jih je zavarovanec vzel k sebi in jih preživlja, so zavarovani do dopolnjenega 15. leta starosti, če se šolajo, pa do konca šolanja, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti. Vsi zavarovanci, ki imajo otroke nad 15 let starosti, morajo vsako leto ob začetku šolskega leta predložiti potrdilo o šolanju. Otroci, ki pa so stari 15 let in se ne šolajo in niso zaposleni, izgubijo zdravstveno varstvo. Obdržijo ga v primeru, če so nezmožni za delo (invalid I. kategorije).

Nadomestilo plače:

Z novim zakonom, ki je stopil v veljavo s 1. I. 1963, so nastale nekatere spremembe. Podjetje je dolžno plačevati za prvih 30 koledarskih dni, le kar je nad 30 dni, gre na račun sklada socialnega zavarovanja.

Zavarovanec ima pravico do nadomestila plače, dokler je časovno nezmožen za delo zaradi bolezni ali poškodbe. Trajanje te pravice ni časovno omejeno. Zavarovanec ima pravico do nadomestila plače tudi v času, ko neguje obolelega družinskega člana in sicer največ 7 dni za člana, ki je dopolnil 15 let, največ 14 dni za družinskega člana, ki je mlajši od 15 let. Izjemoma zdravnik lahko podaljša dopust največ do 30 dni. Preko 30 dni se podaljša pravica do nadomestila plače v času nege na predlog zdravstvene komisije, če gre za bolnega otroka, ki ga mati doji.

Zavarovanci niso upravičeni do denarnega nadomestila za nego svojih staršev oziroma starih staršev.

Nadomestilo plače se izračuna na poprečju osebnega dohodka za redni delovni čas v zadnjih 3 mesecih pred mesecem, v katerem je nastopila bolezen. V osnovo plače se vračuna tudi norma za redni delovni čas in enota proizvoda. To se pravi, da je v hranarini zajeta norma in enota proizvoda. Pri ugotavljanju osnove za nadomestilo plače se ne računa v osebni dohodek zaslužek za nadurno delo in drugi občasni dodatki.

Višina nadomestila plače se določa v odstotku od osnove glede na vrsto bolezni.

100 % nadomestilo prejme delavec:

za nesrečo pri delu, spremstvo, nosilci spomenice 1941, vojaški vojni invalidi, vojaški mirovni invalidi.

Nesreča na poti na delo se smatra tudi kot nesreča pri delu, le da mora biti s pričami dokazana, da se je nesreča zgodila na poti.

Spremstvo bolnika, ki je poslan na zdravljenje ali na zdravniški pregled v drug kraj in je spremstvo potrebno, ali pa spremstvo otroka na pregled k specialistu.

80 % nadomestilo:

za nego obolelega družinskega člana, pod pogojem da oboleli družinski član razen zavarovanca res nima nikogar, ki bi ga negoval. Nadomestilo za nego se ne prizna, če gre za obolelega otroka zavarovanca in če sta zaposleni oče in mati in se v času, ko je otrok zdrav, menjata na delu. Prizna pa se v primeru, če oče otroka tisti teden, ko je otrok bolan, dela v nočni izmeni. V tem primeru mati otroka lahko dobi bolniški dopust. Prav tako, če ima sicer otroka v tujem varstvu;

za navadno bolezen in za TBC za prvih 7 dni, od 8. dne dalje pa 90 % od osnove, ob pogoju, da ima zavarovanec ob nastopu bolezni delovno dobo 9 mesecev oz. 18 mesecev v zadnjih dveh letih.

Če zavarovanec nima dovolj delovne dobe, znaša nadomestilo plače za prvih 7 dni 60 %, od osmega dne dalje pa 70 % osnove.

Če je zavarovanec bolan nad 60 koledarskih dni, dobi 100 % nadomestilo, ne glede na to, za kakšno bolezen boluje in ne glede na to, koliko časa je zaposlen.

Zavarovanec, ki je na zdravljenju v bolnici ali zdravilišču s popolno brezplačno oskrbo, dobi za ta čas samo delno nadomestilo plače, katerega višina je odvisna od števila družinskih članov, ki jih vzdržuje. Upoštevajo se samo družinski člani, ki imajo pravico do zdravstvenega varstva kot družinski člani (vaje se ne smatra kot družinski član):

60 % od osnove, če ne vzdržuje nobenega družinskega člana; 80 % od osnove, če vzdržuje enega družinskega člana;

90 % od osnove, če vzdržuje dva družinska člana;

100 % od osnove, če vzdržuje tri ali več družinskih članov.

Prvi dan v bolnici se ne šteje, kot da je zavarovanec v bolnici.

Porodniški dopust:

Zavarovanke matere so s tem zakonom še posebno zaščitene. Ob nosečnosti in porodu imajo pravico do porodniškega dopusta 105 koledarskih dni. Porodniški dopust nastopi zavarovanka 45 dni pred porodom, ostanek izkoristi po porodu. Če zavarovanka rodi kasneje, kot ji je zdravnik predvidel, ostane po porodu obvezno še 60 dni doma, ne glede, če ji je že prej preteklo 105 koledarskih dni porodniškega dopusta. Porodniški dopust se ji podaljša. Ti dnevi po porodu so namenjeni za nego porodnice, zato tudi v primeru, če žena rodi mrtvega otroka, ostane po porodu še 60 dni doma. Če zavarovanka želi po poteku porodniškega dopusta izkoristiti še svoj redni letni dopust, ima po izrecnem določilu zakona tudi to pravico.

Za čas porodniškega dopusta dobi zavarovanka nadomestilo plače v višini 100 % od poprečnega zaslužka v zadnjih treh mesecih, a mora imeti dovolj delovne dobe (9 mesecev oziroma 18 mesecev v zadnjih 2 letih). Če nima dovolj delovne dobe, ji pripada nadomestilo v višini 80 % od osnove. Ko zavarovanka poteče porodniški dopust, ima pravico na skrajšani delovni čas 4 ure na dan, do dneva, ko otrok izpolni starost 6 mesecev, ali če je otrok bolan, najdlje do tedaj, ko je otrok star 8 mesecev.

Ta skrajšani delovni čas pripada zavarovanki za nego otroka, če zavarovanka nima otroka pri sebi. Na primer, če ga da v bolnico in ga ne doji, ji skrajšani čas ne pripada, ampak mora delati polni delovni čas 8 ur. Če zavarovanka posvoji otroka, ima prav tako skrajšani delovni čas, dokler otrok ni star 6 mesecev.

Za skrajšani delovni čas dobi zavarovanka polovico tistega kot v času porodniškega dopusta.

Še eno veliko ugodnost imajo zavarovanke, ki doma nimajo nikogar, ki bi v času njihove

odsotnosti (ko so na delu) skrbel za otroka. Tudi po poteku šestih mesecev imajo pravico do dela po 4 ure na dan, dokler otrok ne dopolni 3 leta. Za ves ta čas so plačane samo za te ure, ki jih delajo, vendar se jim ves ta skrajšani čas šteje kot polni delovni čas (za pokojninsko dobo).

30 dni pred porodom se izplača vsaki zavarovanki 10.000 za opremo novorojenčka. V primeru, da se otrok rodi mrtev ali umre pri porodu, zavarovanki denar ostane.

Skrajšani delovni čas zaradi bolezni:

Če zdravnik med zdravljenjem zavarovanca, ki dobi nadomestilo plače, ugotovi, da se je njegovo zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da bi lahko delal skrajšani delovni čas in da je to z zdravstvenega stališča koristno (za povrnitev delovne zmožnosti), mu določi delo s skrajšanim delovnim časom. Zavarovanec je v tem času stalno pod zdravniškim nadzorom. Nadomestilo plače za ta čas mu pripada v razmerju med časom, ki ga prebije na delu in polnim delovnim časom.

Zavarovanec izgubi pravico nadomestila plače, če namenoma preprečuje zdravljenje oziroma usposobitev za delo ali, če se brez upravičenega razloga ne odzove vabilu na zdravniški ali komisijski pregled.

Kot vsi veste, imamo v podjetju nastavljenega kontrolorja bolnikov. Ena njegovih dolžnosti je, da hodi po domovih in kontrolira zavarovance v času bolezni.

Primer: zavarovanec ne sme uživati alkohola med zdravljenjem, pa se stalno opija, ali pa mu je naročeno popolno mirovanje, on pa se stalno giblje izven stanovanja, ne uživa predpisanih zdravil in podobno. V tem primeru je dolžnost kontrolorja, da o tem opozori zdravnico, ki bolniku odvzame bolniški stalež za tisti dan in ga opozori, da ga bo — če se v bodoče ne bo držal določenih navodil, dokončno izključila iz staleža bolnikov. Za sankcije, ki temu sledijo, bo sam odgovarjal. Ena izmed teh je, da je lahko kaznovan od zavoda za socialno zavarovanje z zneskom 20.000 din. (Zakon o zdravstvenem zavarovanju člen 138.)

Otroški dodatek:

Otroški dodatek se izplačuje na podlagi odločb Zavoda za socialno zavarovanje. Nanj vpliva višina premoženja zavarovanca oziroma družinskih članov, s katerimi živi v skupnem gospodinstvu.

Upravičenci, ki nimajo nikakršnega davka na zemljo, ki nimajo nad 150 din dohodka na člana družine mesečno od zgradbe (vrednost lastnega stanovanja ne vpliva na pravico do otroškega dodatka), ki nimajo nad 500 din dohodka na člana družine mesečno od zemlje, vzete v zakup in ki nimajo drugih davkom vezanih dohodkov (od obrti itd.), jim pripada otroški dodatek v polnem znesku:

za enega otroka 3.450 din, za dva otroka 6.710 din, za tri otroke 9.530 din in tako dalje.

Otroški dodatek se izplačuje redno vsak mesec pri plači, samo za redni delovni čas, tudi za čas dopusta in bolezni. Če pa je zavarovanec na neplačanem dopustu, mu za te dni otroški dodatek odpade, prav tako za neupravičene dneve.

Splošna navodila, ki veljajo za podjetje:

Zavarovanec, ki zbolí, naj prvo javi svojemu predpostavljene mu, da ta za čas njegove odsotnosti z dela preskrbi za njegovo delovno mesto namestnika, nato gre v kadrovske oddelke, kjer mu potrdijo zdravstveno izkaz-

nico. Če zdravnik sprejme zavarovanca v stalež delanezmožnih, mora to takoj javiti obratni higieniškarki in referentu za socialno zavarovanje. V primeru, da gre za nezgodo pri delu, ali na poti na delo, se mora javiti tudi varnostnemu tehniku, ki napiše prijavo poškodbe pri delu.

Če se zavarovancu rodi otrok, naj prinese 2 rojstna lista v kadrovske oddelke, da se za novega družinskega člana izstavi zdravstvena izkaznica in pa sporoči zavodu za socialno zavarovanje, da izda odločbo za otroški dodatek, kolikor zavarovancu pripada.

Če se zavarovanec poroči, naj prinese zdravstveno izkaznico in poročni list, da se prepíše ime, ali vpiše nov družinski član.

Vsako spremembo stanovanja je treba takoj javiti v kadrovske oddelke.

Če se bodo zavarovanci držali teh navodil, bo šlo vse lepo v redu in ne bo večjih nepotrebnega razburjanja.

P. R.

O notranjem transportu

Vevče, oktobra. — Po daljšem presledku oziroma po izdatnih počitnicah se je v obratu Vevče spet sestal zbor društva inženirjev, tehnikov in ekonomistov. Tokrat je bil na programu »Notranji transport«. Razpravo o tem zapletenem problemu vevške papirnice je pripravil inženir strojništva Janez Hribar.

Preden na kratko opišem pomen in važnost navedene tematike, moram povedati, da je Janez Hribar izdelal diplomsko nalogo »Notranji transport Papirnice Vevče«. Ker je bil naš študent, je tovarno že dobro poznal, ko pa je absolviral svoj študij na ljubljanski fakulteti za strojništvo, se je odločil, da bo načel ta pereči problem, ki že dalj časa zakrbljuje odgovorne ljudi v našem obratu.

Problem transporta v papirni industriji lahko označimo kot specifičen. To pa zato, ker vsi vemo, da je potrebno za proizvodnjo papirja v takem obsegu kot jo imamo pri nas, pretvoriti ogromne količine materiala. V našem primeru to še posebno velja, ker vevška Papirnica ni bila grajena smotrno glede na transport. Pri tem mislim, da posamezni proizvodni obrati niso bili grajeni v strogem zaporedju, ki ga zahteva sam tehnološki proces proizvodnje, od lesa in celuloze, pa do odpreme papirja v skladišču. K temu še posebej pripomore sama lokacija naše tovarne. Proizvodni obrati so ločeni na levem in desnem bregu, to pa je bistveni razlog, da govorimo o slabi razmestitvi tehnološke razmestitve.

S cepitvijo obrata na dva dela so se podaljšale medfazne poti. To pa zvišuje lastno ceno papirja. Znižati lastno ceno papirja je naš končni cilj in ravno transport je eden od pomembnih faktorjev, ki močno vplivajo na znižanje lastne cene. Čim bolj nam bo uspelo skrajšati mrtve poti v medfaznem tehnološkem procesu, tem bolj se bomo približali našemu cilju, to je sodobnemu transportu in cenejši proizvodnji. Društvo inženirjev, tehnikov in ekonomistov je načelo problematiko, ki je bila do sedaj zanemarjena. Razprava in referat na debatnem večeru 24. 9. 1963 je uspela v celoti. Vsi, ki smo se je udeležili, smo od tega večera dejansko nekaj imeli. In prav je tako, saj to je tudi namen našega društva. Zavedati se moramo, da problem transporta v papirnici Vevče še obstaja.

Važno je, da smo pričeli s konkretnim delom.

S temeljitim študijem in s sodelovanjem strokovnih služb bomo kos tudi tej zahtevni nalogi. Takih debatnih večerov si še želimo.

H. F.

Po uspeli vaji si je tudi naš »Antuš« privoščil zaslužen počitek
(Foto: Herman Kaplja)

Uvajanje novih delavcev

Vevče, oktobra. V tem mesecu in v poletnih mesecih letošnjega leta je zapustilo podjetje precejšnje število mladincev, ki so odšli k vojakom. Zaradi nemotenega poteka proizvodnje smo morali sprejeti nove delavce. Da bi se novinci seznanili z delom, organizacijo in položajem podjetja, sta bila zanje prirejena dva seminarja. Na prvem seminarju je bilo 22 udeležencev, na drugem pa 18. Za tiste, ki so bili razporejeni v proizvodnjo, je podjetje organiziralo enomesečni uvajalni tečaj. Po programu so se udeleženci priučevali po 6 ur dnevno na delovnem mestu pod kontrolo in vodstvom vodij oddelkov, po dve uri na dan pa so poslušali predavanja iz osnovnih ved papirne stroke. Spoznali so surovine za proizvodnjo celuloze in papirja, način pridobivanja in proizvodnje, kakor tudi osnove pravil o varnosti pri delu in higiensko-tehnični varnosti.

Udeleženci so v razgovorih pokazali zanimanje za proizvodnjo in organizacijo podjetja.

Ta način uvajanja novih delavcev se je pokazal kot primeren in koristen in ga bo treba še naprej razvijati.

SR

Jesenske skrbi

Količevo, oktobra. — Vsaka jesen prinese vedno iste skrbi in vprašanja. Kje bomo dobili krompir, kje jabolka, kurjavo in podobno? Posebno delavke — gospodinje so si glede tega rade čimprej na jasnem. Zaradi tega pade prav v tem času marsikatera pikra na račun »slabših polovic«, če ne »zrihtajo« ozimnice dovolj hitro in poceni.

Z namenom zaščite teh »slabših polovic« je tudi letos sindikalna podružnica organizirala nakup zimskih jabolk za svoje člane. Jabolka so kupili v Savinjski dolini, od koder so jih prepeljali v tovarno. Na splošno zadovoljstvo vseh so bila jabolka lepo sortirana, zdrava in lepa.

V nasprotju s prakso preteklih let je bila tudi sama delitev organizirana tako, da je potekala brez nepotrebnega prerivanja in izbiranja, ki je bilo ob takih delitvah že skoraj nujno.

Zaradi tega izrekamo v imenu vseh »dobitnikov« pohvalo organizatorjem in želimo, da bi bilo tudi v bodoče tako.

M. J.

»NAŠE DELO«
je vaš list, zato
dopisujte!

Tekmovanje gasilcev

Vevče, oktobra. Po nekajletnem premoru je letos organizirala Tovarna kartona in papirja na Sladkem vrhu tekmovanje prostovoljnih industrijskih gasilskih društev papirne industrije SRS.

Tekmovanje je bilo 22. 9. 1963 na Sladkem vrhu. Udeležilo se ga je 5 društev. Naše podjetje z 2 desetinama, po ena iz obrata Vevče oziroma Medvode. Drugi udeleženci so bili: Količevo, Radeče in Sladki vrh. Tekmovali smo v sedmih disciplinah, ki so: hitro oblačenje, tek na 100 m, vezanje vozlov, streljanje z zračno puško, hođ po gredi z bremenom, metanje vrvi s torbico in šolski trodelni brzinski napad.

Desetina Vevč po tekmovanju

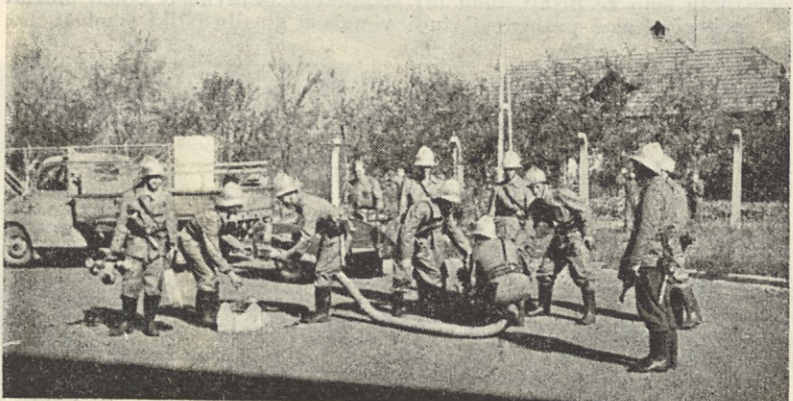
(Foto: Ciril Zupančič)

Tridelni napad se naši desetini ni posrečil, ker so počile dve B cevi
(Foto: Ciril Zupančič)

Desetina gasilcev iz Količevega, ki je dosegla na tekmovanju odlično drugo mesto
(Foto: Herman Kaplja)

Količevska desetina na »startu«

(Foto: Herman Kaplja)

Po doseženih rezultatih so se posamezne skupine takole zvrstile: 1. mesto Medvode, 2. Količevo, 3. Radeče, 4. Vevče in 5. Sladki vrh.

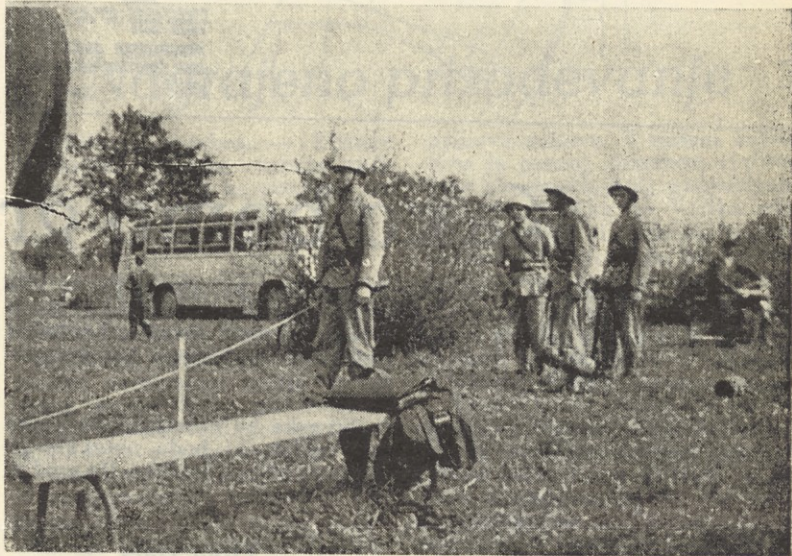
Pregled posameznih rezultatov:

Tekmov. enota	Tekmovalne discipline									Dosegli vsega
	Hitro oblač.	Vozli.	Plez. lestv.	Spušč.	Met vrvi	3-del	Tek 100 m	Po gredi	Strel.	
Doseg. točk	100	120	280	180	225	450	270	90	45	1760
Medvode	48	104	—	—	112,9	198	86	90	23,5	662,2
Količevo	50	87	—	—	122,4	187	101	90	20,3	651,7
Radeče	53	55	—	—	107,5	72	108	90	21,8	507,3
Vevče	59	76	—	—	95,0	—	107	90	20,3	447,3
Sladki vrh	32	72	—	—	101,1	—	76	90	19,9	390,0

Naša desetina se je zelo dobro izkazala in bi bila lahko boljša, če ne celo prva. Toda pri disciplini trodelni šolski brzinski napad smo ostali brez točke. Čeprav smo prvo tarčo podrli v rekordnem času 145 sek., je pri izbijanju druge tarče, zaporedno druga za drugo, počila B cev. Tako smo izpadli za uvrstitev na boljše mesto, čeprav smo imeli v drugih disciplinah nekaj prednosti. Drugo leto se predvideva tekmovanje v Medvodah. Upamo, da bomo v tem času nadomestili zastarelo opremo z novo. Volje nam ne manjka in pripravili se bomo, da na prihodnjem tekmovanju dosežemo boljše uspehe.

Taka in podobna tekmovanja pozdravljamo, saj dopolnjujejo naše znanje in krepijo pripravljenost društev in njihovih članov ohraniti čimveč družbenega premoženja pred elementarnimi neizgodbami. Želeli bi, da bi naše geslo in naš pozdrav, »Na pomoč« opravičili pred nami samimi in celotno družbo.

I. M.

Prvi pri metu vrvi je bil Jernej Resnik

(Foto: Ciril Zupančič)

Naši vojaki nam pišejo:

SPOSTOVANI TOVARISI!

V Vršču, 5. 10. 1963

Zelo nestrpno sem pričakoval zadnje »Naše delo«, najobširnejše pismo, ki mi ga pošiljate.

Kot nikoli, tako mi tudi sedaj ni ušla niti ena vrstica zanimivih novic iz našega kolektiva. Uspehi, ki jih dosegate z vašim neutrudljivim delom, me vedno bolj vlečejo nazaj k vam.

V takem razpoloženju me je presenetila vaša posetnica, ki mi

je dala precej misliti. Poskušal sem jo razvozlati:

Vaš Vojko je pač mojster pravi in res, da nima slame v glavi, jaz mislim, kujem in obračam in dva poklica vam rad vračam: »Strojvodja«, »Proi pomočnik«.

S tovariškimi pozdravi!

Vaš bralec

Franc Oberč, V. p. 1973/27

Vrščac

Posetnica

**PERO I. KOVIČ
PLANICA**

Povej — če pamet tvoja količakaj je živa — naziv podjetja, ki v posetnici se skriva!

Posetnica

**CENE S. VESEL
MILANO**

**CENE KLEMEN
SLAPE**

V papirni industriji delata oba...
POKLIC njun ožji povedo besedi dve:
je prva ista — kot v posetnici ime,
medtem ko druga po izdelku se ravna.

Povej — kar zdaj v uganki še je tuje — kako se prvi drugi, imenuje!

I. S.

IZZREBANI SO BILI

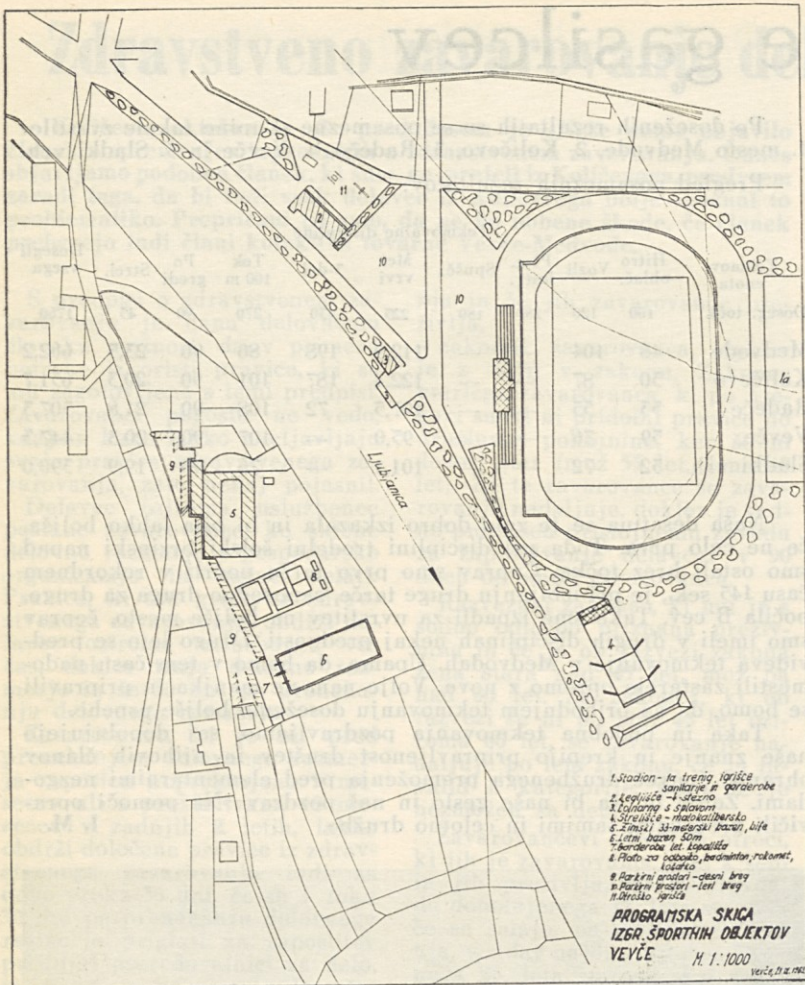
Za pravilno rešitev nagradnih posetnic objavljenih v prejšnji številki so bili izžrebani:

za 1. nagrado 1.500 din Jakob Lukman iz Količevega

za 2. nagrado 1.000 din Janez Presl iz Vevče

za 3. nagrado 500 din Ivan Jeretina iz Količevega

Tudi med pravilnimi rešitvami POSETNIC, objavljenih v tej številki, bomo izžrebali tri za nagrade v istem znesku.

Športni park Vevče — kdaj in kako?

NA SEJI ŌDS DNE 11. X. 1963 JE BIL POSTAVLJEN GRADBENI ODBOR ZA IZGRADNJO
ŠPORTNEGA PARKA NA VEV ČAH

Vevče, oktobra. — Pred 2 leti smo začeli razpravljati o gradnji prepotrebnihi športnih objektov v neposredni bližini vevške tovarne. Pred očmi smo imeli, da bo s povečanjem tovarne v bližini prihodnosti čedalje bolj naraščala potreba po možnostih za razvedrilo in rekreativno dejavnost zaposlenih, da bo tudi število prebivalstva v okolici hitro naraščalo, da so v neposredni bližini idealna zemljišča za športne objekte in končno tudi, da na vsem področju bivše občine Polje ni zadovoljivih športnih objektov. So, razen vevškega kopališča, le nekateri provizoriji, ki ne ustrezajo današnjim pogojem tekmovalja in delu športnih društev. Zavedali smo se tudi, da je vendarle čas, na nek način obnoviti bogato tradicijo športne aktivnosti našega področja, ki je ob postopnem likvidiranju starih objektov in nerazumevanju domačih zamrla. Razprave športnih delavcev znotraj tovarne so povzročile mnogo polemik med poklicanimi in nepoklicanimi, kje, kdaj in kako naj se lotimo tako zaželene gradnje. Po dvoletnem tavanju med težnjami, željami in možnostmi je razpravo zaključil prvi osnutek regulacijskega na-

črta občine Moste-Polje, v katerem so locirane športne naprave na jugovzhodnem koncu vevške papirnice ob Ljubljani.

Idejni osnutek, ki obstaja že dalj časa, predvideva gradnjo športnih naprav na obeh bregovih Ljubljane. Na levem bregu so predvideni naslednji objekti: nogometno igrišče z lahko-atletskimi napravami, kegljišče, čolnarna in strelišče za malokalibrsko puško, na nasprotni strani pa naj bi pokrili obstoječi 33-metrski bazen, tako da bi ga usposobili za uporabo skozi vse leto. Poleg tega naj bi bila na tej strani še ploščad za kosarko, rokomet, odbojko in perjanico in letni 50-metrski (olimpijski) bazen.

Gradnja bo trajala več let, odvisno pač od finančnih sredstev in prizadevanosti športnih delavcev. Gradbeni odbor bo organiziral široko akcijo za gradnjo objektov ter postavil za vsak objekt pododbor, ki naj bi nalogo uresničil v najkrajšem možnem času. Težišče začetnih del bo prav gotovo na zgraditvi nogometnega igrišča, potrebnih garderob, atletske steze in prostora za gledalce. Gradnja drugih manjših objektov, kot so strelišče, čolnarna in kegljišče, bo potekala tako, kakor bo pač uspeval pododbor oziroma kakor bo lahko pododbor zainteresiral športnike za posamezen objekt. Večji del sredstev bodo morali pododbori zbrati za te objekte s svojo iznajdljivostjo in pa z organizacijo prostovoljnega dela.

V II. fazi bi se lotili gradnje zimskega bazena ter letnega bazena, za kar pa bi zainteresirali tudi republiške športne forume in ljubljanska društva.

Znano je, da je Ljubljana brez primerne zimskega bazena in

da na tako cenen način, kot je to izvedljivo v Vevčah, še zlepa ne bo prišla do takega objekta. Gradnja teh objektov je v veliki meri stvar podpore teh forumov, ker sami tolikšne investicije še nekaj let ne bomo zmogli.

Gradnja športnega parka ni cenena in lahka investicija in bodo zato potrebna prenekatera finančna sredstva in mnogo truda. Resno računamo pri tem na podporo občinske športne zveze in vevškega kolektiva, zlasti pa športnikov našega terena. Gradbeni odbor je tudi prepričan, da se bodo ob sami graditvi ustanavljali klubi, saj bodo imeli simpatizerji posameznih zvrsti športa pred seboj jasno perspektivo in upajmo, tudi zadovoljivo finančno pomoč.

MLADINCI ZAGREBSKE PAPIRNICICE SO SI OGLEDALI NAŠO TOVARNO

Vevče, oktobra. — Mladinci zagrebške papirnice so se odzvali našemu vabilu in so 26. septembra obiskali naš obrat.

Bilo jih je 32. Pričakalo jih je nekaj članov tovarniškega komiteja. Hitro smo se seznanili, ter jih razdeljene v dve skupini spremili v obrat. Tu so si ogledali specifičnosti delovnega procesa posameznih obratnih oddelkov, od brusilnice do odpreme papirja. Po ogledu obrata so se zelo pohvalno izrazili o organizaciji proizvodnje, kakovosti naših papirjev, o skrbnem vzdrževanju proizvodnih strojev itd.

Nato smo se z njimi odpeljali na Urh. Na kratko smo jim razložili vlogo bližnjih krajev med NOB. Ogled muzeja v cerkvi, kjer razstavljeni slikovni material dokazuje podlo vlogo domačih izdajalcev in trpljenje domačinov, kletni prostori, v katerih je bila mučilnica, lipa v gozdičku, vse to je mlade Zagrebčane osupnilo in so nemo gledali in poslušali razlago. Za spomenik, ki je postavljen 800 žrtvam domačih izdajalcev na Urhu, pa so izrazili, da je najlepši dokaz spoštovanja vsem žrtvam, padlim v borbi za svobodo.

Po okrepčilu smo se z njimi odpeljali v Postojnsko jamo. V razgovoru smo jih seznanili z delom naše organizacije.

Pri delu mladinske organizacije zagrebske tovarne papirja se čuti precejšnja skrb njihovega komiteja kulturnemu življenju mladih. Njihova dramska sekcija in folklorna skupina uspešno nastopata na raznih prireditvah v kolektivu, kot tudi v bližnji okolici. Športniki so precej aktivni v nogometu, streljanju, namiznem tenisu, kjer dosegajo dobre rezultate na tekmovanjih tudi v občinskem merilu.

Pred odhodom smo jim podarili knjigo o zgodovinskem razvoju Papirnice Vevče.

Nazadnje smo se domenili, da se drugo leto ponovno srečamo pomerimo v nekaterih športnih panogah, in na skupni proizvodni konferenci prerešujemo proizvodno problematiko obeh kolektivov in analiziramo delo zveze mladine v obeh podjetjih.

J. M.

Kako bomo gradili

Vevče, oktobra. — V upravnem poslopju pri stopnišču je bila precej časa razstava načrtov idejnega osnutka zazidave vevškega okoliša. Ker nas je zadeva zanimala, smo naprosili tovariša Leopolda Goršeta — referenta za družbeni standard, naj bi nam kaj več povedal o stvari. Takole pravi:

Po idejnih zamislih razstavljenega načrta zazidave ob Zaloški cesti je ves predel razdeljen na devet zazidalnih enot. Vsaka enota bo v končni fazi izgradnje štela 4 do 5 tisoč prebivalcev. Na toliko prebivalcev so izračunane tudi kapacitete preskrbovalnih centrov. V vsaki enoti je predvidena popolna osmletka, tako da bo imela skoraj vsaka enota svoj gospodarski in šolski center. Ob dvosmerni štiripasovni cesti bodo bencinske črpalke, servisi in avtobusne postaje s čakalnica-

Naselje Vevče je po zasnovi v
 enoti 8c, ki obsega predel južno
 od Zaloške ceste od križišča v
 Polju na zahodni strani in do ca.
 200 m pred bivšim mehanikom
 Zajcem. Od tu proti jugu, po no-
 vi, na vzhodni strani potekajoči
 cesti, mimo zadružnih blokov. Od
 tu dalje pelje ena cesta naprej
 na bodoči športni stadion, druga
 pa po sedanjih pešpoti mimo me-
 sarja Smrekarja na staro vev-
 ško cesto, ki vodi naravnost do
 naselja Slape. Tu se obrne proti
 severu, naravnost na sedanje
 križišče v Polju.

Zaenkrat je v bolj konkretni obdelavi vzhodni del zazidalne enote, tj. predel, ki leži vzhodno od industrijskega tira Vevče—Zalog. Po tej zasnovi bo nastal v končni fazi pred tovarniškimi upravnimi poslopjem precejšen trg, ki ga bosta na severni strani zaključevala stanovanjska stolpčica, oziroma pred stolpičem stoječa paviljonska samopostrežna trgovina z mesnico, mlekarno ter trgovino s sadjem in zelenjavo. Na vzhodni strani zapira trg restavracijsko poslopje, na zahodni pa obstoječi 36-stanovanjski blok.

Zemljišča južno od smeri »vagonjska tehtnica« in »deviška ulica«, izvzemši bloke pred tovarniškim upravnim poslopjem, so predvidena za nizko zazidavo, to je največ z enonadstropnimi zgradbami. V glavnem bodo to vrstne hiše razen 11 eno- ali dvodružinskih hišic. Severno ležeča zemljišča od prej navedene smeri bodo zazidana z višjimi stanovanjskimi bloki in tremi stolpiči. V tem predelu je tudi predviden oskrbovalni center.

Soseska bo prometno napajana po cestah, ki bodo potekale po zunanji strani soseške. Po sredini

Pitna voda bo odslej res pitna

Vevče, oktobra. — O težavah in problemih naše pitne vode smo v zadnjem času že veliko pisali in govorili. Pitna voda iz naših vodnjakov nam nenehno povzroča težave, predvsem zaradi bakteriološke okužbe in obolenj, ki so se pojavila s to okužbo. Najbolj kritično stanje nastaja običajno spomladi in jeseni ob visokem vodostaju Ljubljane. Skoraj vedno sta okužena le vodnjaka pri ambulantni in garažah. Voda v teh dveh vodnjakih ima zaradi svoje lokacije zvezo s studenčnico, ki se izliva v vodnjake ter je zato možnost stalne indirektna okužbe z neprimerno in zamazano podtalnico.

Posebna komisija podjetja in strokovnjaki »Zavoda za zdravstveno varstvo« SRS — Ljubljana je natančno pregledala vse vodnjake in na podlagi ugotovljenih rezultatov predlagala podjetju, da se vsaj za zgoraj omenjena vodnjaka uredita klorinatorja, voda pa se klorira noč in dan.

UO je na svoji redni seji, dne 25. 9. 1965 obravnaval poročilo komisije ter sprejel sklep, da se stalno okužena vodnjaka klorirata in za oba vodnjaka nabavita ustrežajoče velika klorinatorja. Obe napravi za klorinaje bosta nabavljeni pri »Modelitu« v Kamniku. Cena klorinatorjev z montažo vred bo ca. 160.000 din.

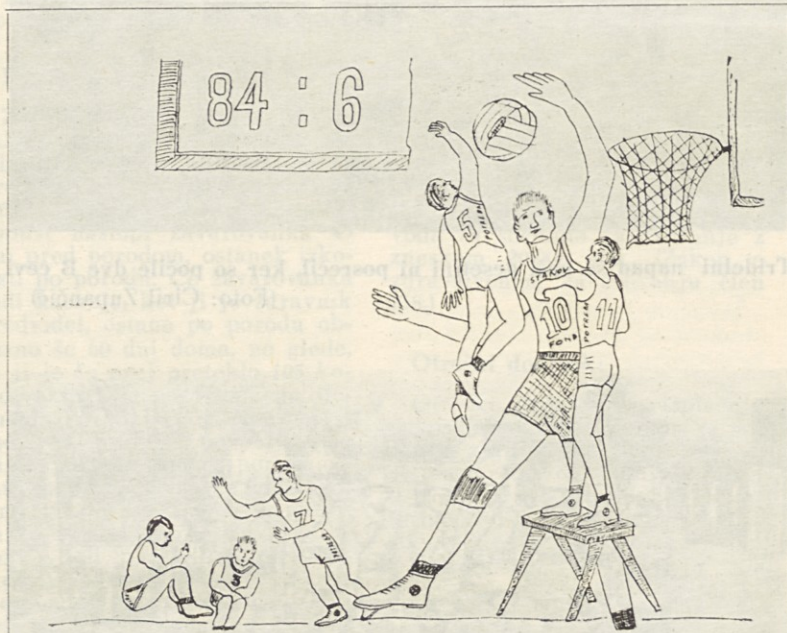
S stalnim razkuževanjem vode bo začasno rešeno vprašanje preskrbe z zdravo pitno vodo, ki bo bakteriološko neoporečna in primerna za pitje.

Nabava teh klorinatorjev je le začasen in nujen preventiven ukrep. V prihodnjem letu pa se bo podjetje priključilo na vodovodno omrežje mestnega vodovoda, ki bo preskrboval tovarno in naselje z zdravo pitno vodo.

Janko V.

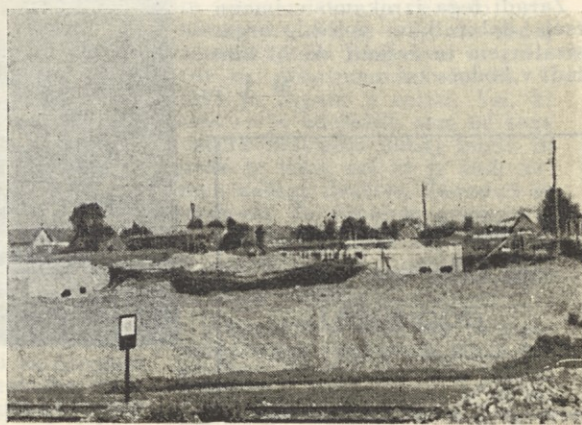
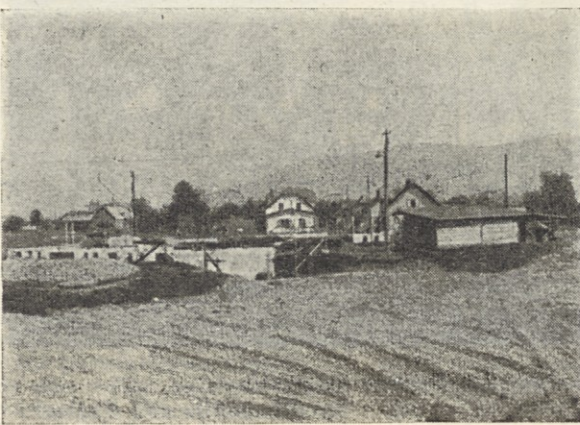
soseske v smeri vzhod—zahod bo speljana paralelna zbiralna cesta z izhodi na glavna križišča z Zaloško cesto. Vse druge ulice in ceste pa bodo le lokalnega značaja.

Lahko predvidevamo, da bo »soseska 8« dokončno urejena in dograjena v 10 do 15 letih.

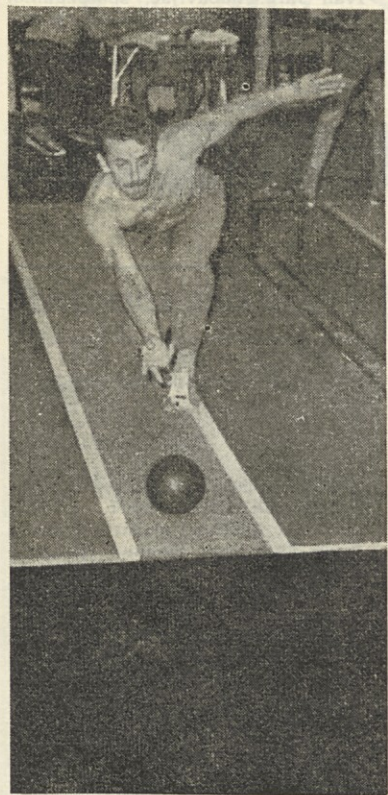
Na peškem igrišču sta se po seji stanovanjske komisije pomerili košarkarski reprezentanci »Stanovanjski fond« in »Stanovanjske potrebe«. Nadmočno so zmagali drugi. Rezultat 6 : 84. Mnenja smo, da bosta vodstvo kluba in trener imela še veliko dela, da spravita igralce na noge

Četrta skupina vevških zadrušnikov je že zgradila prvo ploščo. Njihova marljivost bo poplačana s čimprejšnjo vselitvijo. O njihovem delu smo že pisali, toda tej spodbudni dejavnosti bomo morali posvečati več pozornosti tudi v našem glasilu (sliki spodaj)

Kdo bo prvak?

Količevo, oktobra. — Kegljaški klub Papirnice Količevo je v preteklih dneh razpisal prvenstvo tovarne v kegljanju za po-

Tudi Jaka bo po vsej verjetnosti posegel v borbo za prvo mesto (Foto: Janko Ukmar)

sameznike. Kegljaljo se bo 4 × 150 lučajev mešano, to se pravi, da bo imel vsak tekmovalac 4 nastope. Na ta način bo novi prvak Papirnice obenem res tudi najboljši kegljač. Tekmovalo se bo na novem 5-steznem kegljišču v Jaršah. Vse kegljače vabimo, da se prvenstva sigurno udeleže in jim želimo čimveč kegljev.

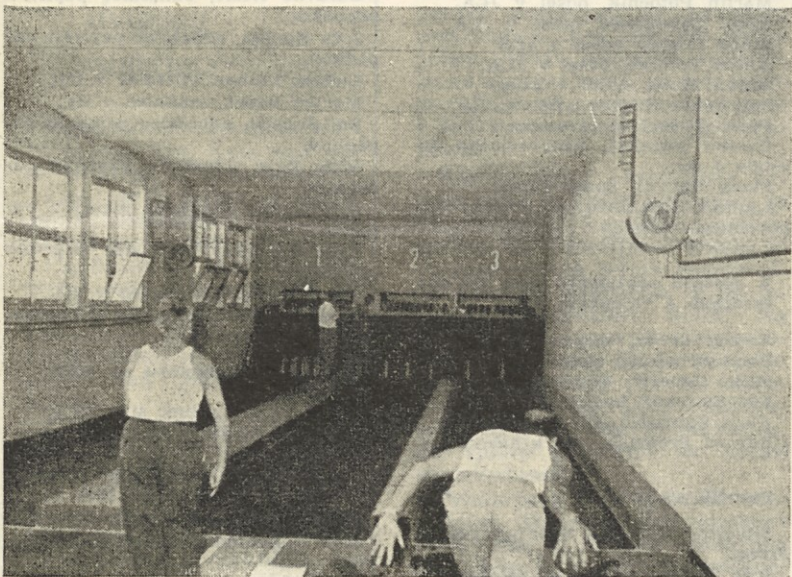
M. J.

STE IZKORISTILI PRILOŽNOST

Količevo, oktobra. — 15. t. m. se je pričel tečaj za splošno izobrazbo odraslih v Papirnici Količevo, ki ga organizira šolski center tiska in papirja v Ljubljani. Tečaj je namenjen delavcem iz proizvodnje, ki do sedaj iz kakršnegakoli vzroka niso končali 8 razredov osnovne šole. Kdor uspešno konča ta tečaj, se bo lahko vpisal v industrijsko papirno šolo oz. v oddelke te šole, ki bo drugo leto organiziran prav tako v Papirnici Količevo.

Prav tako se je pričel istega dne tečaj za ročne dodelovalke papirja in kartona, za delavke iz dodelave papirja. Ta tečaj bodo obiskovale v glavnem mlajše delavke, ki so stopile v delovno razmerje v letu 1962. Na obeh tečajih bodo predavali v glavnem domači predavatelji, ki so tudi v prejšnjih letih uspešno predavali na podobnih tečajih.

M. M.

Pogled na novo tristezno kegljišče v Jaršah (Foto: Janko Ukmar)

Novice iz šahovskega kluba

Vevče, oktobra. — Delo v našem šahovskem klubu kar uspešno napreduje. Naš polletni plan tekmovalnega uspešno končujemo. Takoj po končanem turnirju za IV. kategorijo smo pričeli turnir za III. kategorijo. Udeležilo se ga je 15 četrtkategorikov. Proti pričakovanju na turnirju ni bilo posebnih presenečenj. Višja mesta so zasedli mladi člani našega kluba in to štirinajstletni Edo Bohorč in malo starejši Andrej Potokar. Prvemu bi morali omogočiti več tekmovalj, ker je pokazal viden napredek. Prvo mesto je osvojil Ibrahim Mešič, ki je iz 14 partij zbral 14 točk. Najnevarnejša nasprotnika sta mu bila ing. Edo Ulčakar in Edo Bohorč, ki sta si delila drugo in tretje mesto z enajst in pol točkami. Črteti je bil Jože Žibert z deset in pol točkami, za njim so Andrej Potokar in Karol Pungeršek z devetimi točkami.

Prvi štirje iz tega turnirja so avtomatično dosegli III. kategorijo. Glede na to, da z vsakim dnevom postaja številčno močnejši, upamo, da bomo kmalu najmočnejši v občini po številu članstva in morda tudi po kakovosti.

Za naše uspehe in delovanje se moramo zahvaliti tudi sindikalni podružnici podjetja in mladinski organizaciji, ki sta nas pri delu moralno in materialno podprli.

Razen internih turnirjev, prirejamo tudi medklubsko tekmovaljanje. Tako smo se v nedeljo 13. X. 1963 pomerili z ekipo slepih »Karel Jeraj«. Ker je bilo v tem klubu nekaj prvo- in drugokategorikov, smo tekmovalje izgubili z rezultatom 6:3.

Posamezni rezultati so bili naslednji: Mešič — Ulaga remi, Bohorč — Komovec remi, Pavlagič — Ramšak 0:1, Pungeršek — Kebe 0:1, Likar — Kunar remi, Popovič — Kanc 0:1, Duranovič — ing. Dvoržak 0:1, Ludvik — Tadič 0:1, Buljobašič — Tomec remi.

Izven konkurence so igrale še naše članice Tinka Dolinar in Zinka.

Srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju, tako da smo bili oboji zelo zadovoljni. Dogovorili smo se za povratno srečanje v aprilu prihodnjega leta.

I. M.

Iz albuma fotoamaterja

DOBER LUČAJ, smo dejali, ko smo videli ta, zares posrečen posnetek fotoamaterja, tovariša Janka Ukmarja, zaposlenega v Induplati — Jarše. Oproščamo se, ker je v prejšnji številki v tem kotičku pomotoma izostal podpis avtorja fotografije. — Posnel jo je Ivan Sotler iz Vevče

Nagrajeno prizadevanje

Količevo, oktobra. — Bližnje Kamniške planine vabijo tudi naše planince, da se povzpno na

njihove vrhove. V našem kolektivu je precej delavcev, ljubiteljev planin. Najbolj priljubljena izletniška točka je Velika planina. Skoraj ni nedelje, naj bo pozimi ali poleti, da ne bi srečali našega delavca na tej planini. V poletnih mesecih preživljajo delavci svoj dopust na planini in si nabirajo novih moči za nadaljnje delo.

Ta izletniška točka bo še posebno obiskana, ko bo vozila iz Kopač na Šimnovec oziroma na Zeleni rob osebna žičnica, ki bo predvidoma dograjena konec letošnjega leta. Za Zelenim robom na Jamah je za rekreacijo delovnega človeka zgrajeno novo planinsko naselje, ki ima preko 30 planinskih koč.

Tudi naše podjetje je po sklepu DS postavilo na Veliki planini oziroma na Jamah planinsko koč. Naši delavci so sodelovali pri gradnji koč z udarniškim delom, zato imajo sedaj poseben popust. Slovesna otvoritev koč je bila v začetku julija meseca lanskega leta. Pri otvoritvi koč je bilo navzočih 64 članov našega kolektiva. Koča ima razen pomožnih prostorov še dnevno sobo, kuhinjo, dve spalnici s po 4 ležišči in skupno ležišče za 12 oseb. Te koč se naši delavci zelo poslužujejo, saj je bilo od otvoritve do danes v njej že več kot 300 obiskovalcev. Naši delavci — planinci — vzorno skrbijo za svojo koč, kjer v času oddiha preživljajo prijetne ure. Zavedajo se, da je koč njihova skupna last in da je samo od njih samih odvisno, koliko časa jim bo služila za rekreacijo.

K. M.

Namizni tenis

Količevo, oktobra. — Naši igralci namiznega tenisa se že resno pripravljajo na letošnjo sezono. Obisk treningov pa bi bil lahko še številnejši, če ne bi imeli nekateri popoldanskega dela in izobraževalnih tečajev v večernem času.

Za naš namiznoteniški klub nastopa zaenkrat samo moška ekipa, vodstvo kluba pa si močno prizadeva, da bi tudi naše talentirane članice začele z resnim treningom, kar bi brez dvoma zelo razgibalo klubsko življenje. Apeliramo torej na tiste tovarišice in tovariše, ki imajo veselje do te lepe in dinamične igre, naj pridejo v naše vrste. Začetne težave bodo prav gotovo velike, vendar pa imamo v kolektivu dovolj sposobnih ljudi, ki so si že priborili ugled za zeleno mizo, da bodo z nesebičnim delom in nasveti pomagali prebroditi začetne nevednosti. Pozneje pa namerava klub, enako kot lansko leto najeti trenerja iz Ljubljane, tako da bo vsem, ki bodo imeli dovolj vztrajnosti in veselja za namizni tenis, omogočen hiter napredek.

Naš namiznoteniški klub namerava organizirati prvenstvo članov in članic kolektiva in vabi vse igralce, da se ga udeležijo v čimvečjem številu. Prvo plasirani bodo prejeli lepe nagrade.

S. S.

UPOKOJENA STA BILA

Med vode, oktobra. V zadnjem času sta bila upokojena in sta se poslovila od nas tovariša Ivan JARC in Anton OKRŠLAR.

Tovariš Ivan Jarc se je l. 1948 zaposlil pri nas. Delal je v pripravljalnici lesa na raznih delovnih mestih, nazadnje kot predčistilec lesa. Bil je tih in skromen delavec, vendar delaven in discipliniran.

Tovariš Anton Okršlar je začel delati v naši tovarni leta 1923, kjer je ostal, s prekinitvijo med vojno, vse do upokojitve. Delal je kot varilec. Deset let je bil tudi poveljnik prostovoljnega gasilskega društva v tovarni. Bil je med tistimi delavci, ki niso zamujali dela, niti niso neopravičeno izostajali od dela. Zanimivo je, da je preštel korake, ki jih je moral napraviti vsak dan dvakrat od doma do tovarne in obratno: bilo jih je natanko 936.

S tovarišem Okršlarjem smo izgubili še enega delavca, ki je toliko let delal za korist in napredek podjetja. Zanj lahko mirno rečemo, da mu je bila tovarna drugi dom.

Tov. Ivanu Jarcu in Antonu Okršlarju želimo v pokoju res samo najboljšel

Zasluženi pokoj

Količevo, oktobra. Po tridesetih letih vestnega dela v papirnici Količevo je ob koncu letošnjega septembra odšel v pokoj tov. IVAN LAZNIK. Ves čas, ki ga je preživel v tovarni kot strojnik in kasneje kot šef kalorične centrale, je z vso prizadevnostjo opravljal svojo odgovorno službo, sodeloval pa je tudi v nekaterih organizacijah v podjetju in izven njega. Med drugim je bil predsednik upravnega odbora, posebno pa se je izkazal v organizaciji strojnikov in kurjačev, kjer je več let opravljal vodilne funkcije.

Ivan je bil v podjetju tudi aktiven član organizacije ZK, zato mu je sekretariat pripravil prijeten poslovilni sestanek in mu ob slovesu poklonil lepo knjigo, ki naj ga v zaslužnem pokoju spominja na sodelavce-komuniste v papirnici Količevo.

I. S.

Uresničen sen: Planinci iz papirnice ob novi koči na Veliki planini (Foto: Janez Praprotnik)

Nesreče v obratu Vevče

Vevče, oktobra. — V današnji številki začenjamo objavljati novo rubriko, v kateri bomo bralce sprosti za vsak pretekli mesec obveščali o vseh prijavljenih nesrečah pri delu in na poti na delo ali z dela domov. Rubrika je namenjena vsem zaposlenim, predvsem tistim, ki so stalno izpostavljeni nevarnostim poškodb. Zlasti bi bralce radi seznanili z vzroki nesreč, ki so največkrat posledica osebnega faktorja, to je nepravilnega ravnanja z orodjem, nediscipliniranostjo, premajhno pazljivostjo, slabega načina dela itd. Objavljali bomo vse nesreče, ki so posledica subjektivnih napak, ki povzročajo težke posledice vsakemu zaposlenemu ponesrečencu, kakor tudi družbi. Zaradi omejenega prostora bodo naši opisi nesreč kratki. O težjih nesrečah pa bomo objavljali obširnejše prispevke.

V mesecu septembru se je pripetilo najmanj nesreč. V vseh preteklih mesecih letošnjega leta smo imeli vedno po 10 do 16 nesreč, medtem ko jih je bilo v septembru samo 5.

Antonija Jelnikar se je ponesrečila 3. 9. 1963 v ročni dodelavi. Do nesreče je prišlo na ta način, da ji je ostri rob transportnega vozčka presekala kožo na hrbtišču stopala desne noge. Vzrok nesreči je bil prenatrpan delovni prostor in premajhna pazljivost njene sodelavke.

Delavke, bodite zaradi vedno precej natrpanega prostora v ročni dodelavi pazljive do sebe in svojih sodelavk pri prevozu papirja s transportnimi vozčki!

Jože Zibert, II. pomočnik pri II. PS je priskočil na pomoč sosednim sodelavcem, ki se jim je močno in pogosto trgal papirni trak v mokri skupini III. PS. Na drugi stikalnici se je mokra snov navijala okrog valja. Ponesrečenec je pri odvijanju snovi zadel z roko ob klobučevino in valj, ki sta mu stisnila zapestje leve roke. Zaradi udarca mu je za-

pestje močno zateklo. V bolnišnem staležu je ostal 13 dni.

Alojz Sterle se je ponesrečil 23. 9. 1963 pri rednem delu poleg mokre skupine III. PS. Zaradi običajno vedno mokrih tal ob tem delu stroja je padel na lesen ščitnik, ki je postavljen poleg stikalnic in si pri padcu presekala pazduho. Kožo mu je presekala deska v dolžini 7 cm. Rana je segala precej globoko v podkožje, vendar zdravljenje ni trajalo dolgo, ker je ponesrečenec ostal v bolnišnem staležu le 10 dni.

Delavci ob strojih, pazite na mokra in spolzka tla ter uporabljajte predpisano obutev!

Anton Kališek, prav tako delavec pri III. PS, je zaradi stalnega udarjanja z lesenim loparjem ob zvrtke papirja dobil velik žulj na dlan desne roke. Ker si je delavec čez nekaj dni odtrgal posušeno kožo, si je roko zastrupil. Za omenjeno poškodbo je imenovan kriv sam, ker ni pravočasno iskal strokovne prve pomoči.

Vse zaposlene opozarjamo, da v prihodnje ne bomo priznavali nesreč, če ponesrečenec ne bo iskal prve pomoči takoj po nesreči!

Janez Ošljaj se je 29. 9. 1963 ponesrečil pri suhem gladilniku IV. PS. Z gumijasto cevjo, na katero je pritrjena kovinska šoba za zrak, je ponesrečenec hotel odtrgati navit papir na skoraj praznem tamburju. S cevjo je segel pregloboko med oba valja, kar je bil vzrok, da mu je papir potegnil cev med valje ter obenem tudi njegovo desno roko. K sreči je bil papir zelo mehko navit, sicer bi mu zapestje roke močneje poškodovalo. V staležu bo ostal najmanj 14 dni.

Ponovno opozarjamo vse zaposlene na IV. PS, naj upoštevajo že večkrat dana navodila in ne hodijo z roko predaleč med valje, kadar trgajo papir s komprimiranim zrakom!

Janko V.

V PAPIRNICI KOLIČEVO

V mesecu septembru so se ponesrečili:

VINKO BIZJAK, strojnik v kalorični centrali. Pri zapiranju ventila je izpadel čep na izpihvalcu, zato je para iz cevi udarila v njega in ga lažje oparila po hrbtu.

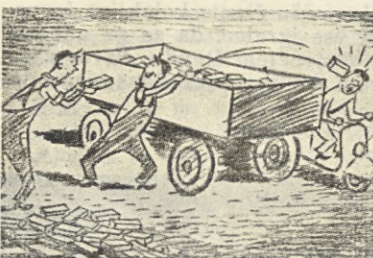
MARJAN KOTNIK, obratni električar, je skupaj z drugimi montiral svetilke v novem skladišču za papirne odpadke. Pri premikanju odra so zadel v cev za montažno odranje, ki so jo pustili gradbeni delavci. Nesreča je hotela, da je ta padla ponesrečencu na stopalo desne noge.

VLADIMIR AVBELJ, vajenec kovinske stroke je hotel pokazati, kako se odvrže na kup kos železa. Pri tem je skupaj z železom v roki padel in si poškodoval levo zapestje. Poškodba bi bila še hujša, če ne bi imel na rokav usnjenih rokavice.

MILUTIN PETKIČIČ, transportni delavec, je prevažal kaolin na dvigalo. Med vožnjo mu je izpadel kos kaolina, katerega pa ni pobral. Pri neki naslednji vožnji je stopil na njega in spodrsnil tako nesrečno, da ga je vozček povozil po levem stopalu.

Od navedenih nesreč ni bila nobena težja. Ponesrečencem želimo skorajšnje okrevanje, v prihodnje pa več previdnosti.

O. T.

Veš Polde, na športni stavi mi je manjkalo samo »en zadetek«!

TUDI LETOS V GLEDALIŠČA

Vevče, oktobra. — V gledališki sezoni 1963/64 so obnovili abonma v naših gledališčih skoraj vsi lanskeletni abonenti. V krog rednih obiskovalcev pa se je vključilo tudi nekaj novih. Tako bo v tej sezoni obiskovalo predstave 33 članov kolektiva v opernem gledališču, 33 v Dramskem in 30 v Mestnem.

Medvodčani pa si bodo to potrebno kulturno razvedrilo lahko privoščili kar na svojem koncu, saj bo Mestno gledališče obiskovalo njihov kraj s svojimi kvalitetnimi predstavami.

Smrtna nesreča na Količevem

Količevo, oktobra. — V Papirnici Količevo gradi podjetje »Elektrodvigalo« iz Ljubljane transportno dvigalo z nosilnostjo 2000 kg. Dvigalo povezuje tri etaže, in je iz jeklene konstrukcije. Dvigalo teče s hitrostjo ca. 0,2 m/sek. in ga potrebujejo pri pripravi mase za KS I in KS II.

Montažna dela so v redu potekala že dobra dva meseca tako, da so monterji že začeli oblagati zunanjo zaščitno oblogo iz žičnega stekla in pločevine.

Dne 21. 9. 1963 je delal pri oblaganju VK ključavničar Franc Glavan, rojen v Strahomeru pri Igu, zaposlen pri »Elektrodvigalu« Ljubljana. Okoli 11. ure je svojemu pomočniku odredil novo delo, ki naj bi ga opravil z notranje strani dvigala. V zvezi s tem je hotel Glavan regulirati dvigalo tako, da bi bilo mogoče doseči zaželeno višino pri delu. Stopil je k stikalu dvigala in ga s pritiskom na gumb pognal iz pritličja proti delovnemu mestu. Nato je stopil k ogrodju dvigala, ki takrat še ni bilo zaščiteno in opazoval gibanje dvigala tako, da je glavo vtknil preko ogrodja in gledal v jašek dvigala, kako poteka njegov tek proti prvemu nadstropju, medtem pa je pozabil, da se mu od zgoraj približujejo 1400 kg težke uteži. Med ogrođjem in utežmi je samo 4,5 cm prostora, zaradi tega je zadostoval le majhen nagib v notranjost, da so mu uteži stisnile glavo in je bil v trenutku mrtev.

Do nesreče je prišlo zaradi premajhne lastne pazljivosti, na kar bi kot VK ključavničar moral računati glede na to, da je že dalj časa delal pri montiranju takih dvigal. Kaj pa je vplivalo na Glavana, da je pozabil na varnost, bo ostala za vedno skrivnost, ki jo je ponesel s seboj.

Ta nesreča nas je globoko pretresla, čeravno ponesrečeni ni bil član našega kolektiva. Pretreslo nas je zaradi tega, ker je tako tragično preminul mlad delavec, s katerim smo dva meseca delali ramo ob ramo za dobrobit naše socialistične skupnosti. O. T.

PREČITAJ IN PREMISLI O SEBI!

1. Ne trudi se, da bi znal vse. Kar pa je treba znati, znaj popolno!
2. Znanje, ki ga ne uporabljaš, hitro zastari!
3. Znati neko stvar, ne pomeni ničesar, če nimaš prilike to stvar pokazati. Znanje tudi ničesar ne pomeni, če drugi zanj ne vedo!
4. Ne domišljaj si, da je znanje, ki si ga pridobil v preteklosti, še vedno točno. Če ga nisi mogel ali ga nisi hotel kontrolirati, je mogoče, da to ni več znanje!
5. Ne dopuščaj, da tvoja radovednost zamre. Radovednost je mati znanja!
6. Če je predmet učenja nov, je možnost zgrešenih pojmov najmanjša!
7. Vsi smo nevedneži v različnih stvareh, toda ne bomo nevedneži v svoji stroki!
8. Znanje strokovnjaka je lahko odlično. Če pa je splošno obzorje premajhno, zasenči znanje strokovnjaka!
9. Fiksna ideja o vsevednosti in samozadovoljstvu tistih ki mislijo, da vse vedo, sta ena izmed vrst smrti v življenju in napredku!
10. Vedeti, kako malo vemo in obračati se k drugim, da bi se še kaj naučili, je pohvalno tudi za največje ume in dostopno najmanj izobraženim!

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

IZ OBRATA VEVCHE

Prišli v mesecu septembru 1963:

Derviš Reizavič, nanosilec, Ivanka Jere, razna pomožna dela, Jože Kamnikar, pomočnik mlinarja, Slavica Repac, stenodaktilograf, Marija Krašovec, snažilka, Magda Hribar, razna pomožna dela, Zofija Obreč, pospravljalca izmeta, Stane Trentelj, nanosilec, Alojz Vrtačič, paznik pri PS, Ivana Hromec, obratni laborant, ing. Nebojša Novak, vodja razvojnega oddelka, prišel iz obrata Medvode.

Odšli v mesecu septembru 1963:

Leopold Lokar, odšel v JLA, Edvard Prepeluh, sporazumno, Janez Polše, odšel v poskusni dobi, Slavko Lajšič, odšel v poskusni dobi, Redž Kapič, neopr. izostal 7 dni, Janez Maznik, odšel v JLA, Aleksander Varga, odšel v JLA, Adolf Polanc, odšel v JLA, Franc Vene, odšel v JLA, Stefka Cerne, sporazumno, Janez Carman, odšel v JLA, Josip Curkovič, sporazumno, Flora Nikoleta, sporazumno, Božo Bjelanovič, sporazumno, Ramo Džafirovič, odšel v JLA, Alojz Medved, odšel v JLA, Rudi Kocjančič, odšel v JLA, Ivan Zver, odšel v JLA, Anton Levec, odšel v JLA, Janez Stihar, odšel v JLA, Mihael Soško, odšel v JLA, Franc Habič, odšel v JLA, Avgustin Grad, odšel v JLA, Ivan Slatenšek, odšel v JLA, Janez Ogrinc, odšel v JLA, Jože Polše, odšel v JLA, Jože Mlakar, odšel v JLA, Martin Potočnik, odšel v JLA, Albin Zabukovec, odšel v JLA, Stane Prošek, odšel v JLA, Anton Peterca, odšel v JLA, Anton Muh, odšel v JLA, ing. Janez Hribar, odšel v JLA, Peter Zličar, sporazumno, Cvetka Mandelj, neopravičeno izostala 7 dni, Stane Bartolj, sporazumno, Ljubiša Mihajlovič, po preteku odpovednega roka.

V mesecu septembru 1963 je bilo sprejetih 6 vajencev:

Andrej Lovše, klepar-inštalater, Boris Erbežnik, električar, Milko Janežič, ključavničar, Edo Smrekar, kovinostrojar, Alojz Žnidaršič, str. ključavničar, Edvard Prepeluh, str. ključavničar.

Poročili so se:

Silvester Morela z Vasiljko Despotovski, Jože Kozjek z Marijo Založnik, Stane Babnik z Gabrijelo Žižek, Angelca Pekolj z Marjanom Avscem, Jože Pavlič.

Cestitamo!

Rojstva:

Anton Galetu se je rodil sin Marko, Jožetu Kozjeku, sin Igor, Prokopiju Bogičeviću, hči Drago-slava, Huseinu Kapiču, hči Hasibe Vladimiru Šmigocu, hči.

Cestitamo!

IZ OBRATA MEDVODE

V septembru so se zaposlili:

Bogoljub Saje, praktikant v proizvodnji, Emin Lakič, razkladalec surovin, Branko Veselinović, razkladalec surovin, Anton Nedok, razkladalec surovin, Omer Prošič, razkladalec surovin, ing. Janez Primožič, vodja vzdrževanja in energetike, Janez Zagar, nabavljatelj, Ivan Semrl, nakladalec lesa, Pavla Kavčič, čistilka, Janez Tomšič, tehnični risar.

Obrat so zapustili v septembru:

Hasan Pajič, II. pom. pri izžemalnem stroju, sporazumno, Slavica Repac, stenodaktilograf, odšla v Vevče, Meho Horozović, razkladalec surovin, sporazumno, Dušan Andjelović, nakladalec lesa, sporazumno, ing. Nebojša Novak, tehnični vodja obrata, v Vevče,

Matevž Barle, praktikant v proizvodnji, v JLA, Franc Pikelc, nakladalec lesa, v JLA, Ivan Jarc, nabavljatelj, sporazumno, Franc Kozamernik, sekalec žamiranja, v JLA, Anton Jarc, kovač III, v JLA, Peter Polenšek, pomočnik kuharja celuloze, samovoljno, Milena Fefer, kemijski tehnik-analitik, lastna odpoved, Miroslav Fras, referent za strojno vzdrževanje, sporazumno.

IZ PAPIRNICE KOLIČEVO

V mesecu septembru so prišli:

Miroslav Hribar, II. pom. KS I, Janez Cerar, vodja previjalca, Ciril Beden, kurjač I, Branko Stirn, dvorišni delavec, Nikolaj Mežnar, kurjač I, Martin Prašnikar, elektro vajenec, Janez Urbanija, vajenec za vodovodnega instalaterja, Ciril Grošelj, vajenec za strojnega ključavničarja, Jože Kerč, vajenec za vodovodnega instalaterja, Franc Brinovec, vajenec za kovinostrojarja, Vladimir Avbelj, vajenec za strojnega ključavničarja, Pavel Iglič, odnašalec papirnih odpadkov, Dominik Slapar, dvorišni delavec, Marjan Križman, odnašalec papirnih odpadkov, Jakob Krulc, odnašalec papirnih odpadkov, Stane Sušnik, delavec na holandcih, Zdravko Rožič, odnašalec papirnih odpadkov, Jože Končar, odnašalec papirnih odpadkov, Ljudvik Luthar, vnašalec v Hy, Marjan Rešek, vnašalec v Hy, Edi Šimenc, odnašalec papirnih odpadkov, Miha Zajc, odnašalec papirnih odpadkov, Jože Rožič, odnašalec papirnih odpadkov, Lado Peterka, odnašalec papirnih odpadkov, Sava Milošević, delavec v KC, Janez Marn, delavec na holandcih.

V mesecu septembru so odšli:

Janko Cerar, pazilec sita KS I, Dušan Kosmatin, odnašalec papirnih odpadkov, Alojz Učakar, odnašalec papirnih odpadkov, Konrad Volmajer, pazilec sita PS I, Jože Suhovršnik, razkladalec surovin, Janez Požar, električar, Marija Marinšek, laborant-analitik, Martin Kunaver, razkladalec surovin, Stanislav Zabret, pazilec sita KS II, Matevž Kamenšek, delavec na holandcih, Marjan Orehek, pomočnik priprave polnil in lepil, Niko Zajc, delavec v KC, Henrik Marolt, laborant-analitik, Ivan Hočvar, delavec v KC, Filip Resnik, pomočnik mlinarja za zgornjo plast.

Rojstva:

Filipu Stefanu se je rodila hčerka Zdenka. Srečnim staršem iskreno čestitamo.

Poroke:

Milutin Petkičič se je poročil z Marijo Popović. Novoporočencema želimo na novi življenjski poti veliko sreče.

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Tovarne celuloze in papirja Vevče-Medvode in Papirnice Količevo. — Izdajata delavska sveta omenjenih tovarn. — Izhaja vsak mesec. — Odgovorni urednik Tone Novak. — Uredniški odbor: Franc Brinšek, Marjan Cerne, Majda Fras, ing. Janez Mežnar, Franc Pančur, Riko Požnen in Stane Robida. — Uredil Danilo Domanjko (Delavska enotnost). — Tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani

Nandetu Frančiču v spomin

V soboto 19. X. 1963 smo zvedeli žalostno vest, da nas je za vedno zapustil tovariš Ferdinand Frančič, strojevodja papirnega stroja v pokoji. Nad petinštirideset let je nepretirano delal pri nas. Kot mlad fant petnajstih let je začel delati pri stroju, se strokovno izpopolnjeval in več kot 30 let vodil papirni stroj. Vse naše priznanje mu gre kot človeku in kot dobremu delavcu. Ko so po Jugoslaviji nastale v zadnjih letih nove tovarne, se je vedno odzval in kot strokovnjak pomagal pri začetnih težavah proizvodnje papirja. Marsikaj papirničar doma in v drugih tovarnah mu je danes hvaležen za znanje, ki mu ga je on posredoval. Po upokojitvi se je posvetil vzgoji papirničarskih kadrov in sodeloval kot instruktor praktičnega pouka pri šolskem centru tiska in papirja. Pri 60. letih mladosten, vendar in še poln življenja pa se ni mogel zopetstaviti zavratni bolezni, ki ga je napadla. Številni prijatelji in znanci ob njegovem grobu so bili jasna pričča, kako je bil priljubljen med nami, istočasno pa zagotovilo, da bo njegov spomin še dolgo živel med nami.

Sočustvujemo z njegovimi sorodniki in prijatelji in se mu ob njegovem preranem grobu zahvaljujemo za vse to, kar je s svojim požrtvovalnim delom doprinesel tovarni in družbi.